

2009/2010. MENETRENDI ÉVRE VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

A MAGYARORSZÁGI NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYA
IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEIRŐL

HATÁLYOS: 2009. DECEMBER 13-TÓL 2010. DECEMBER 11-IG

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.....	6
1.1 BEVEZETÉS.....	6
1.1.1 A magyar vasúti rendszer szervezetei.....	6
1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége.....	11
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT CÉLJA.....	12
1.3 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	12
1.3.1 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK.....	12
1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok.....	12
1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok	13
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA	14
1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege	14
1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért információkért	14
1.4.3 Jogorvoslati lehetőség	14
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE	15
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	15
1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya	15
1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása	16
1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége	16
1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendje	16
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE ÉS KÖZZÉTÉTELE.....	18
1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése.....	18
1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele ...	18
1.8 KAPCSOLATTARTÁS LEHETŐSÉGEI	19
1.9. PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETŐ VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS.....	20
1.10 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	21
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE.....	22
2.1 BEVEZETÉS.....	22
2.2 KAPACITÁS-IGÉNYLÉS	22
2.2.1 A menetvonal igénylés feltételei.....	22
2.2.2 A vasúti pályát használók köre.....	22
2.2.3 Működési engedély.....	23
2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély.....	24
2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek	25
2.3 A MENETVONAL-IGÉNYLÉS FOLYAMATA	25
2.4 HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ.....	25
2.4.1 Keret-megállapodás.....	25
2.4.2 A Hálózat-hozzáférési Szerződés és a Belső Megállapodás	26
2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési Szerződés	26
2.4.2.2 Belső Megállapodás	27
2.5 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK.....	28
2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége.....	28
2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége.....	28
2.6 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	29
2.7 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	29
2.8 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	30
2.9 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK.....	30
3. INFRASTRUKTÚRA	31
3.1 AZ INFRASTRUKTÚRA ADATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A VÁLTOZÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDJA	31
3.2 AZ ORSZÁGOS NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT BEMUTATÁSA	31
3.2.1 Infrastruktúra korlátozások	31
3.2.2 Kapcsolódó vasúti hálózatok.....	32
3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk	33

3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ ORSZÁGOS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI.....	33
3.3.1 Földrajzi jellemzők.....	33
3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata	33
3.3.1.2 Nyomtáv	33
3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei	34
3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői.....	34
3.3.2.1 Rakszelvény.....	34
3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése	34
3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok.....	34
3.3.2.4 A vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb sebesség.....	35
3.3.2.5 Az alkalmazható legnagyobb vonathossz vasútvonalakra, szolgálati helyekre	35
3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői	35
3.3.3 Forgalmirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek.....	35
3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek.....	35
3.3.3.2 Forgalmirányítási rendszerek	36
3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat	36
3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek.....	36
3.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK.....	37
3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése.....	37
3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt	37
3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áru miatt	37
3.4.4 Korlátozások alagutak miatt.....	37
3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt.....	37
3.5 AZ INFRASTRUKTÚRA RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA.....	37
3.6 SZEMÉLYVONATI MŰSZAKI, ELŐKÉSZÍTŐ ÉS UTASKISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK.....	38
3.7 TEHERVONATI ÁLLOMÁSI LÉTESÍTMÉNYEK.....	38
3.8 SZOLGÁLTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK.....	38
3.8.1. Személy- és tehervonat képző állomások.....	38
3.8.2 Rakodási célra igénybevehető vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés.....	39
3.8.3 Karbantartó létesítmények	39
3.8.4 Üzemanyag vételezési helyek.....	39
3.8.5 Műszaki létesítmények.....	39
3.9 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI MUNKÁK.....	39
4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS	40
4.1 BEVEZETÉS.....	40
4.2 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI ELJÁRÁS LEÍRÁSA.....	40
4.3 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI FOLYAMAT SZABÁLYAI ÉS HATÁRIDŐI.....	41
4.3.1 Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői.....	42
4.3.2 Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is.....	42
4.4 A KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATA.....	43
4.4.1 Összehangolási eljárás	43
4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége	44
4.4.3 Túlterhelt infrastruktúra	45
4.4.4 A keret-megállapodás hatása.....	46
4.5 KAPACITÁS-ELOSZTÁS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBŐL.....	46
4.5.1 Az eljárás leírása.....	46
4.6 ELJÁRÁS ARRÁ AZ ESETRE, HA A KIUTALT KAPACITÁST NEM HASZNÁLJÁK. LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT.....	48
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK.....	49
4.8 KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN.....	49
4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei.....	49
A pályahálózat működtető köteles:	50
A hozzáférésre jogosult köteles:	50
4.8.2 Eljárási rend.....	50
4.8.3 Előrelátható problémák.....	50
4.8.4 Előre nem látható problémák.....	50
5. A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK.....	51
5.1 BEVEZETÉS.....	51

5.2 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	51
5.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	52
5.3.1 Felsővezetéki rendszerek használata	52
5.3.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés.....	52
5.3.3 Szolgáltatások személyszállító vonatok és kocsik számára	52
5.3.4 Szolgáltatások tehervonatok és kocsik számára	53
5.3.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés	54
5.3.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés.....	54
5.3.7 Járműtárolás.....	54
5.3.8 Egyéb járulékos szolgáltatások.....	55
5.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	56
5.4.1 Vontatási villamos energia nyújtása.....	56
5.4.2 Üzemanyag vételezése, vásárlása.....	56
5.4.3 Egyéb energia nyújtása.....	56
5.4.4 Tolatási szolgáltatás.....	57
5.4.4.1 Tolatási szolgáltatás a MÁV Zrt. pályahálózaton	57
5.4.4.2 Tolatási szolgáltatás a GYSEV Zrt. pályahálózaton	58
5.4.5 Veszélyes áruk és rendkívüli küldemények továbbítása	59
5.4.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások	59
5.4.6.1 Egyéb, a MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások	59
5.4.6.2 Egyéb, a GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatás	60
5.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	60
6. DÍJAK.....	61
6.1 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	61
6.1.1 Alapszolgáltatások díjszámítása	62
6.1.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása	63
6.1.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása	64
6.1.2 Járulékos szolgáltatások díjszámítása	65
6.1.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott járulékos szolgáltatások díjai	65
6.1.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott járulékos szolgáltatások díjszámítási elvei	68
6.1.3 Járulékos szolgáltatások díjszámítása	70
6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások díjszámítása.....	70
6.1.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai	70
6.1.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai.....	75
6.1.5 Mellékszolgáltatások díjszámítása.....	76
6.1.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott mellékszolgáltatások díjai	76
6.1.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott mellékszolgáltatások és díjai	76
6.2 DÍJSZABÁSI RENDSZER.....	76
6.3 DÍJAK.....	77
6.3.1 Alapszolgáltatások díjai.....	77
6.3.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott alapszolgáltatások díjai	77
6.3.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott alapszolgáltatások díjai	78
6.3.2 Járulékos szolgáltatások díjai.....	78
6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott járulékos szolgáltatások díjai	78
6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott járulékos szolgáltatások díjai	80
6.3.3 Járulékos szolgáltatások díjai.....	80
6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások díjai.....	81
6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai	81
6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai.....	81
6.3.5 Mellékszolgáltatások díjai.....	81
6.3.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózaton nyújtott mellékszolgáltatások díjai	81
6.3.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott mellékszolgáltatások díjai	82
6.4 TELJESÍTMÉNYÖSZTÖNZŐ RENDSZER.....	82
6.5 A DÍJSZABÁSI RENDSZER ÉS/VAGY A DÍJAK VÁRHATÓ VÁLTOZÁSAI	83
6.6 A SZÁMLÁZÁS MENETE.....	84

1.ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1.1 Bevezetés

1.1.1 A magyar vasúti rendszer szervezetei

Magyarország jelenlegi vasúti rendszere az Európai uniós előírásoknak megfelelően került kialakításra.

A vasúti rendszer szereplői:

- a) Vasúti igazgatási szerv: a Nemzeti Közlekedési Hatóság, melynek feladat-, és hatáskörét a Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.). 73-81. §-ai szabályozzák.
- b) Pályahálózat működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat működtető): A magyarországi nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat működtetését nem független vasúti társaságként, illetve integrált vasúti társaságként a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), valamint a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.) végzi.
- c) Vállalkozó vasúti társaságok: Az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaságok, amelyek jogosultak a pályahálózat működtető által a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nyújtott - a Vtv.54.§-ában rögzített - szolgáltatások igénybevételére.
- d) Kapacitás-elosztó szervezet: A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.), amely - tekintettel arra, hogy a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózat működtető feladatait nem független, illetve integrált vasúti társaságként végzi - a Vtv. 62.§-a alapján az alábbi feladatokat látja el:
  - da) a vasút pályakapacitásának elosztása;
  - db) az integrált vasúti társaság Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása;
  - dc) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, valamint
  - dd) az integrált vasúti társaságnak az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek meghatározása

A VPE Kft. a pályahálózat működtető és a vállalkozó vasúti társaságok egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei

A VPE Kft. legfontosabb feladatai

A VPE Kft. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása körében a következő feladatok ellátására jogosult és köteles:

- a) menetvonal igénylésének elbírálása, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, a túlterhelt vonalszakaszokon a 4.6 pont szerint a menetvonalak visszavonása,
- b) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt kapcsolódó szolgáltatásokat a 4.4.3. pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet, üzemi menetrendet készíteni,
- c) a vállalkozó vasúti társaságok pályahasználattal kapcsolatos okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- d) a pályahálózat működtetőket írásban tájékoztatni, hogy mely vállalkozó vasúti társaságok jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevételére,
- e) az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet, valamint az ahhoz kapcsolódó díjtervezetet is megküldeni az igénylőknek véleményezés céljából,
- f) Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani,
- g) Díjszámítási Dokumentumot (DD) elkészíteni, karbantartani,
- h) ütköző menetvonal-igények esetén összehangolási eljárást lefolytatni,
- i) ütköző menetvonal-igények esetén az igényelttől eltérő kapacitást felajánlani az egyeztetést követően a vállalkozó vasúti társaságoknak,
- j) a pályahálózat működtető értesítése a kiutalt menetvonal és a Vtv. 54.§ (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó pályavasúti szolgáltatások részletes adatairól, valamint a kiutalt menetvonalat és szolgáltatásokat érintő bármilyen változásról,
- k) az éves üzemi menetrendet elkészíteni,
- l) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,

- m) meghatározott esetekben (működési engedély visszavonása, menetvonal küszöbérték - Hálózati Üzletszabályzat 4.6 pont - alatti használata) a kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni,
- n) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- o) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- p) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,
- q) honlapján a menetvonal katalógust és a túlterhelt pályaszakaszokon a helyettesíthető pályaszakaszokat közzétenni,
- r) közzétenni honlapján a karbantartás, a felújítás és a fejlesztési munkák várható hatását havonként aktualizálva,
- s) negyedévente monitoring jelentést készíteni a vasúti igazgatási szerv részére a menetvonal igénylések és elosztás gyakorlatáról,
- t) az egy évnél hosszabb időre vonatkozó igények esetén keret-megállapodás megkötése a vasúti igazgatási szerv jóváhagyásával,
- u) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegének meghatározása,
- v) viták esetén egyeztetések kezdeményezése a vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat működtetők között,
- w) az érintett vasúti pályaszakaszt túlterheltté nyilvánítani, amennyiben kapacitáshiány mutatkozik vagy a beérkező kérelmek kielégítése összehangolási eljárás során sem biztosítható,
- x) túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a pályahálózat működtetőnél kezdeményezni a kapacitás-elemzés elvégzését és a szűk keresztmetszetek megszüntetését célzó javaslatok megtételét,
- y) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- z) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni.

A pályahálózat működtetők legfontosabb jogai és kötelességei

A pályahálózat működtetők legfontosabb jogai:

- a) az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályán karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákat végezni, illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a pályahálózatot igénybe venni,
- b) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása (Vtv. 31.§ (2) bekezdés b) pontja),

- c) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE Kft. pályahálózat-kapacitás kiutalása alapján.

A pályahálózat működtetők legfontosabb kötelességei:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetése,
- b) a VPE Kft. menetvonal kiutalását követően a vállalkozó vasúti társasággal Hálózat-hozzáférési Szerződést, az integrált vasúti társaság vontatási, árufuvarozási vagy személyszállítási elkülönült egységével Belső Megállapodást kötni, a kiutalt menetvonalat és a nyílt hozzáférés keretében nyújtott szolgáltatásokat nyújtani,
- c) a VPE Kft. megbízásából a túlterhelt pályaszakaszokon kapacitás-elemzést készíteni,
- d) túlterhelt infrastruktúrára kapacitásbővítési terv készítése és megküldése a vasúti igazgatási szervnek és a VPE Kft.-nek, ennek végrehajtásáról negyedévente beszámoló készítése a vasúti igazgatási szervnek,
- e) a kiutalt kapacitások biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek,
- f) a pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a Hálózati Üzletszabályzatnak az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- g) a pályahálózat tervezett éves karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáihoz az éves üzemi menetrend készítésének időszakában a pályahálózat-kapacitást megigényelni,
- h) az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákhoz lehetőség szerint 30 nappal megelőzően a pályahálózat-kapacitást megigényelni a 4.5.1 pont szerint,
- i) a honlapján folyamatos, naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- j) közvetlenül tájékoztatni a VPE Kft.-t és az érintett hozzáférésre jogosultat a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,
- k) a Hálózati Üzletszabályzat elkészítéséhez és módosításához a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum elkészítéséhez a VPE Kft. részére a szükséges információk megadása,
- l) a vasúti pályahálózat törzsadat-állományát karbantartani, ennek változásáról a VPE Kft.-t folyamatosan értesíteni,

- m) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni.

A vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb jogai és kötelezettségei

A vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb jogai:

- a) menetvonal- és szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,
- c) menetvonal- és szolgáltatás-igényléssel, teljesítéssel összefüggő reklamáció esetén jogvitás eljárást kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél,
- d) az igényelt szolgáltatás teljesítéséről kért információkhoz hozzájutni.

A vállalkozó vasúti társaságok legfontosabb kötelezettségei:

- a) a pályahálózat működtetővel Hálózat-hozzáférési Szerződést kötni,
- b) a menetvonal igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE Kft.-t haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,
- c) tehervonatok esetében a vonat határállomásra történő érkezése, valamint olyan állomásra történő érkezése előtt, ahol rendezése (kocsi felvétel, kocsi kisorozás) szükséges, a vonatok összeállításáról, kocsik ki-besorozásáról, késési tényezőkről és minden további, a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzített feltételről legalább 30 perccel az érkezés előtt a pályahálózat működtetőt igazolhatóan értesíteni,
- d) induló tehervonatok és személyszállító vonatok esetében a vonat összeállításáról Hálózat-hozzáférési Szerződés szerinti indulás előtt 30 perccel a pályahálózat működtetőt igazolhatóan értesíteni. Ha a vonat rendkívüli küldeményt, veszélyes árut továbbít az értesítést legalább 1 órával a vonat indulása előtt megtenni. Személyszállító vonatok esetében indulás, vagy határállomásra történő érkezés előtt 30 perccel, a megrendelt szerelvény összeállítástól való eltérés esetén 1 órával köteles a pályahálózat működtetőt az összeállításról értesíteni,
- e) a pályahálózat működtető által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,

- f) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
- g) a vasútüzem lebonyolítása érdekében szükséges bizonylatokat vezetni, adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében,
- h) a pályahálózat-működtető kérésére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,
- i) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat és a nyújtott szolgáltatások ellenértékét az előírt határidőn belül megfizetni,
- j) a vállalkozó vasúti társaság a nyílt hozzáférésű vasúti hálózathoz összekötő vasúti pályával kapcsolódó saját célú vasúti pályát is igénybe kíván venni, a kapacitás-igény benyújtásakor a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályahálózat-kapacitás igény benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell a szerződés meglétére vonatkozóan,
- k) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályahálózat működtetőnek azonnal jelenteni,
- l) a saját vonatával kapcsolatos rendkívüli eseményt kivizsgálni, a műszaki, vegyi mentésről intézkedni.

1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság - nem független, illetve integrált, pályahálózatot működtető társaság esetén a VPE Kft. - a pályahálózat vállalkozó vasúti társaságok által történő igénybevételének részletes szabályozását szolgálóan, menetrendi évenként Hálózati Üzletszabályzatot köteles készíteni.

A nemzetközi és nemzeti jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkezettel és tartalommal elkészített Hálózati Üzletszabályzatot a vasúti pályahálózathoz hozzáférésre jogosultak, valamint az Egyesült Gazdasági Térség (EGT) államainak pályahálózat működtető szervezetei, vagy pályahálózat-kapacitás elosztó szervezetei számára közzé kell tenni.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások igénybevétele feltételeit és eljárási rendjét.

A Vtv 59. §-ának (1.) bekezdése értelmében a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell:

- a) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- b) a hálózat-hozzáférési díjakat, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá
- d) a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki specifikációt.

1.3 Jogszabályi háttér

1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok

- 91/440/EGK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről,
- 95/18/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről,
- 2001/14/EK irányelv a vasúti infrastruktúra-kapacitás szétosztásáról, az infrastruktúra használati díjak kiszabásáról és a biztonsági tanúsítványokról,
- 2004/49 EK irányelv a közösségi vasutak biztonságáról,
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről,
- 333/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és az integrált vasúti társaság közötti jogviszonyról,
- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról,
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről,
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről,
- 83/2007. (X. 6) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól,

- 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól,
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról.
- 8/2008. (VI.30.) KHEM rendelet egyes miniszteri rendeleteknek a Magyar Vasúti Hivatal megszüntetésével összefüggő módosításáról.

1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok

- 62/2006/EK bizottsági rendelet a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazási alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásairól,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról,
- 1986. évi 2. törvényerejű rendelet a Bernben az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) kihirdetéséről szóló, valamint az egyezmény és annak mellékletei kihirdetett módosításai,
- 170/2002 (VIII.7.) Korm. rendelet a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SZMGSZ) kihirdetéséről, valamint a megállapodás kihirdetett módosításai,
- 153/1996. (X. 15.) Korm. rendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekről,
- 10/1997. (I. 28.) Korm. rendelet a vasúti személyszállítási szerződésekről,
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról,
- 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Nemzeti Közlekedési Hatóságról,
- 275/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a Magyar Vasúti Hivatalról,
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről,
- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 28/2003. (V. 8.) GKM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezéséről és időszakos vizsgálatáról,
- 32/2003. (V. 20.) GKM rendelet a vasúti járművezetők képzéséről, hatósági vizsgáztatásáról és szakképesítéséről,
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,
- 52/2004. (IV. 22.) GKM rendelet az országos közforgalmú vasúthálózat elemeiről,
- 7/2006. (II. 27.) GKM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól,
- 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,

- 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 42/2006. (VI. 29.) GKM rendelet a Magyar Vasúti Hivatal részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről,
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 73/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a Magyar Vasúti Hivatal által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 48/2007. (IV. 26.) GKM rendelet a belföldi közforgalmú menetrend szerinti vasúti személyszállítás és helyközi (távolsági) autóbusz-közlekedés, valamint a nevelési-oktatási intézmények által rendelt belföldi autóbusz különjáratok legmagasabb díjairól.

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat működtetőre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható szolgáltatásokat igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosultakra, valamint a VPE Kft.-re vonatkozóan egyaránt kötelező.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért információkért

A Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért, valamint az információk pontosságának és lehetőség szerint naprakész aktualitásának biztosításáért. A nem független, illetve az integrált vasúti társaságot terheli a felelősség azokért az adatokért, amelyeket a Vtv. 62.§ (4) bekezdés és a 333/2005.(XII.29.) Korm. rendelet 2. és 3.§-a, valamint a pályahálózat működtető és a Hálózati Üzletszabályzat készítője között létrejött együttműködési szerződésben rögzítettek alapján bocsát rendelkezésre.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A nyílt hozzáférésre jogosult szervezet, vagy a nem független, illetve integrált vasúti társaság a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvita eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, amennyiben álláspontja szerint:

- a pályahálózat-működtető, vagy a VPE Kft. megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,
- a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,

- a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott hálózat-hozzáférési díjak mértéke, vagy struktúrája ellentétes a vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal,
- a pályahálózat-kapacitás elosztása során eljárási szabálysértés történt,
- valamely szerződő fél megsértette a Hálózat-hozzáférési Szerződést.

A jogorvoslati kérelmet a Vtv. 77. § (2) bekezdésében rögzített határidőkhöz igazodóan kell előterjeszteni. A kérelem tartalmi követelményeit a Vtv. 77. § (3) bekezdése foglalja össze.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat a nemzetközi előírásokhoz és gyakorlathoz igazodóan hat fő fejezetre és mellékletekre tagolódik:

1. Általános tudnivalók
  2. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele
  3. Infrastruktúra
  4. Kapacitás-elosztás
  5. A vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtandó szolgáltatások
  6. Díjak
- Mellékletek

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya és módosításának szabályai

1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

Jelen Üzletszabályzat 2009. december 13. 00.00 órától 2010. december 11. 24.00 óráig hatályos.

A Hálózati Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed a nem független illetve integrált vasúti társaságok (a MÁV Zrt., GYSEV Zrt.) által működtetett országos normál és széles nyomtávolságú vasúti pályahálózatokra (benne a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasút Zrt. magyarországi pályahálózatára).

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi évben mind a hozzáférésre jogosult társaságok, mind a VPE Kft. részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokhoz hozzáférésre jogosult vállalkozó vasúti társaságok, valamint a vasúti pálya karbantartását, felújítását és fejlesztését végző pályahálózat működtető társaságok a közzétett Hálózati Üzletszabályzat előírásaihoz igazodóan tervezik és nyújtják be a VPE Kft.-hez a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét követően a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó pályahálózat- és szolgáltatás-kapacitás iránti éves és éves pótlólagos pályahálózat-kapacitás igényeiket,

- a VPE Kft. a fentiek szerint benyújtott pályahálózat-kapacitás igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó üzemi menetrendet.

A VPE Kft. valamely vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésűvé történő minősítését követően 60 napon belül köteles közzétenni a pályahálózat működtető Hálózati Üzletszabályzatának tervezetét, amely a közzétételt követő első december hónap második vasárnapján 00.00 órától a közzétételt követő második december hónap második szombatján 24.00 óráig hatályos.

Hatályon kívül helyezhető a Hálózati Üzletszabályzat, ha a vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésű minősítése megszűnik.

1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása

1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége

- (1) A Hálózati Üzletszabályzatot folyamatosan aktualizálni, szükség szerint módosítani kell (2001/14/EK irányelv 3. cikk 3. bekezdés, Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§).
- (2) A Hálózati Üzletszabályzat törvényben előírt módosítások eljárási rendjében különbséget kell tenni:
  - a) a Hálózati Üzletszabályzatot érintő, különösen jogszabályváltozásból, a vasúti rendszer struktúrájának változásából, illetve egyes vasúti társaságok által a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokban bekövetkező mennyiségi, vagy minőségi változások miatt elkerülhetetlenné váló évközi módosítások, valamint
  - b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bármely szakaszán a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható pályavasúti szolgáltatások vállalkozó vasúti társaság által történő igénybevételének feltételeit befolyásoló műszaki, vagy üzemi jellemzők változása miatt szükségessé váló módosítások között (naprakészégi módosítás).

1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendje

- (1) Eljárás a Hálózati Üzletszabályzat szabályozási fejezeteit érintő - 1.6.2.1 (2) bekezdés a) pontjában felsorolt változások miatt elkerülhetetlenné váló - módosítások esetén:
  - a) A VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat módosításának közzétételét 40 nappal megelőzően, írásban tájékoztatja a vasúti igazgatási szervet, hogy

- a Hálózati Üzletszabályzat módosítása miatt a díjszabási rendszer elemeinek kötelező felülvizsgálata szükséges-e.
- b) A VPE Kft. köteles az egyeztetési lehetőség biztosítása érdekében a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét - annak közzétételét legalább 30 nappal megelőzően - honlapján nyilvánosságra hozni, egyidejűleg a nyilvánosságra hozatal tényéről a vasúti pályahálózatra vonatkozóan korábban már menetvonal-igényt benyújtó hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton tájékoztatni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).
  - c) Az érdekeltek a nyilvánosságra hozatalt követő 10 napon belül tehetik meg a módosítás tervezetével kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket a VPE Kft. a módosítás véglegesítése során lehetőség szerint figyelembe vesz. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).
  - d) Az így véglegesített módosítást a VPE Kft. a hatályba lépés időpontjának feltüntetésével honlapján közzéteszi és egységes szerkezetbe foglalva a hatályba lépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi (Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).
  - e) A pályahálózat működtető által nyújtott szolgáltatások díjtételeit, az alkalmazott kedvezményeket, felárakat, valamint kiegyenlítő juttatásokat érintő Hálózati Üzletszabályzat módosításokat, továbbá egyes vasúti pályaszakaszok működtetéséből - országos jelentőségű vasúti pálya esetén a közlekedésért felelős miniszter jóváhagyásával - történő kivonását tartalmazó módosítást a hatálybalépést megelőzően legalább három hónappal kell közzétenni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (2) bekezdés).
- (2) A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendje a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőinek - 1.6.2.1 (2) bekezdés b) pontjában bemutatott - változása esetén:
- a) A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható pályavasúti szolgáltatások vállalkozó vasúti társaságok által történő igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásairól köteles a VPE Kft-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton és írásban is tájékoztatni.
  - b) A VPE Kft. köteles a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat - pályavasúti szolgáltatás igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásait azok jellegétől függően haladéktalanul, de legfeljebb 5 napon belül a Hálózati Üzletszabályzat megfelelő helyén átvezetni és a módosítás VPE Kft. honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint a hozzáférésre jogosultakat tájékoztatni.
  - c) A VPE Kft.-nek a Hálózati Üzletszabályzat - pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőinek változásai miatt elvégzett - módosításairól a vasúti

igazgatási szervet minden hónap második szombatjáig írásban tájékoztatni kell.

- (3) A VPE Kft. köteles valamennyi módosítás tényét a Hálózati Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képező „Módosítások jegyzéké”-ben a hatálybalépés időpontjának feltüntetésével rögzíteni. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (3) bekezdés)

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat elkészítése és közzététele

1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése

- (1) A VPE Kft.-nek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltak, a pályahálózat működtetőtől megkapott műszaki és üzemi információk figyelembe vételével minden évben el kell készítenie az adott évet követő második menetrendi évben hatályos Hálózati Üzletszabályzat tervezetét.(101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§)
- (2) A VPE Kft. a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az érdekeltek egyetértése alapján egyesítette (101/2007.(XII. 22) GKM rendelet 5.§ (6) bekezdés).

1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele

- (1) A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét a véglegesített Hálózati Üzletszabályzat közzétételét legalább 30 nappal megelőzően a VPE Kft. honlapján nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy a hozzáférésre jogosultak és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezetei számára lehetőség nyíljon az abban foglaltak érdemi véleményezésére, észrevételeik megtételére. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének nyilvánosságra hozataláról a VPE Kft. köteles az érdekelt hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton haladéktalanul tájékoztatni (Vtv. 59.§ (2) bekezdés és 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).
- (2) Az érdekeltek a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságra hozatalát követő 10 napon belül tehetik meg észrevételeiket. A beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul tájékoztatni kell (Vtv. 59.§ (2) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).
- (3) A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az ugyanarra a menetrendi évre vonatkozó éves menetvonal igények benyújtási határidejének lejárta előtt legalább négy hónappal - legkésőbb december

második szombatján - honlapján (www.vpe.hu) közzéteszi, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában is az érdekeltek rendelkezésére bocsátja (2001/14/EK 3. cikk 1. és 4. bekezdés, Vtv. 59. § (3) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (2) bekezdés).

- (4) A VPE Kft. valamely vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésűvé történő minősítését követően 60 napon belül köteles közzétenni az arra a pályahálózatra vonatkozó Hálózati Üzletszabályzat tervezetét, amely a közzétételt követő első december hónap második vasárnapján 0.00 órától a közzétételt követő második december hónap második szombatján 24.00 óráig hatályos (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (4) bekezdés).
- (5) A VPE Kft. a véglegesített Hálózati Üzletszabályzatot a hatálybalépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).

1.8 Kapcsolattartás lehetőségei

a) VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím: H-1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 48.
Telefon: Titkárság +36 1/301-9900
 OSS iroda +36 1/301-9925, +36 1/301-9926
Vasúti telefon: Titkárság 01-46-70
 OSS iroda 01-72-64, 01-72-70
Fax: Titkárság +36 1/332-8025
 OSS iroda +36 1/269-0631
E-mail: Titkárság: titkarsag@vpe.hu
 OSS iroda: oss@vpe.hu
Honlap: www.vpe.hu

b) Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatal

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 38.
Telefon: +36 1/373-1442
Fax: +36 1/332-6532
E-mail: office@nkh.gov.hu
Honlap: www.nkh.hu

c) MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság

ca) Vezérigazgatóság Központ

Cím: H-1062 Budapest, Andrássy út 73-75.
Telefon: +36 1/322-0660
Fax: +36 1/342-8535
Honlap: www.mav.hu

cb) Pályavasúti Üzletág

Cím: H-1062 Budapest, Andrásy út 73-75.
Telefon: +36 1/511-7245
Fax: +36 1/511-4709
E-mail értékesites.palyavasut@mav.hu

d) Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-9400 Sopron Mátyás király utca 19.
Telefon: +36 99/517-405
Fax: +36 99/517-308
Honlap: www.gysev.hu
E-mail: palyavasut@gysev.hu

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét a 1.8 sz. melléklet tartalmazza.

1.9. Pályahálózat működtető vasúti társaságok közötti együttműködés

A VPE Kft. OSS Irodája tartja a kapcsolatot más államok vasútjainak OSS Irodáival az OSS (One-Stop-Shop) hálózaton keresztül.

Az európai pályavasutak egyezményt kötöttek a pályacapacitás közös értékesítési és marketingszervezetének létrehozására, amelynek neve Rail Net Europe (RNE).

A pályavasúti szervezetek OSS irodákat hoztak létre, amelyek ügyfélszolgálati pontok hálózataként működnek az RNE keretei között. Nemzetközi menetvonal-igény esetén az ügyfélnek elegendő az OSS irodák egyikét felkeresnie, amelyen keresztül az ügyfél kezdeményezheti a teljes nemzetközi kapacitás-elosztási folyamatot. A felkeresett OSS iroda az érintett pályahálózat működtetőkkel szoros együttműködésben az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- ügyféltámogatás és információszolgáltatás a pályahálózat működtető vasúti társaságok teljes termék- és szolgáltatás skálájára vonatkozóan,
- információszolgáltatás bármely RNE tag pályahálózat működtető vasúti társaság hálózatának igénybevételéhez szükséges valamennyi adatról,
- nemzetközi menetvonal-igények kezelése az RNE tagvasutak hálózatára vonatkozóan,
- annak biztosítása, hogy a következő menetrendi időszakra vonatkozó igények megfelelően figyelembe legyenek véve az éves menetrend-szerkesztési folyamatban,
- menetvonal-ajánlatok készítése a teljes nemzetközi útvonalra.

Valamennyi OSS iroda tagja a nemzetközi hálózatnak, amelynek célja, hogy az ügyfelek számára a hálózat-hozzáférést a lehető legegyszerűbbé tegye. Az OSS emellett információt ad a hálózat-hozzáférési díjakról, valamint a vonatmozgásokról is.

Az RNE „egységes felület az ügyfelekkel szemben” mottójának eleget téve az OSS átlátható, megbízható és diszkriminációmentes eljárások alapján megfelelő és hatékony segítséget nyújt nemzetközi viszonylatban is.

Az egyes nemzeti OSS kapcsolattartó személyek listája és elérhetőségei az RNE honlapján a <http://www.railneteuropa.com> címen található.

1.10 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.10 sz. melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Kapacitás-igénylés

A Vtv. 62.§. (2) bekezdés b) pontja alapján a VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésével meghatározza a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

A kapacitás igénylés feltételei:

- a 95/18/EK irányelv alapján kiállított működési engedély (2.2.3 pont), valamint
- a vasúti közlekedési hatóság által kiállított biztonsági tanúsítvány (2.2.4 pont).

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező vasúti társaság kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú menetvonal igény benyújtásával történik. Az igényt a VPE Kft. OSS irodájához kell benyújtani.

2.2.1 A menetvonal igénylés feltételei

Menetvonalat olyan vasúti társaság igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát meghatározott okiratokkal (2.2.3-2.2.4. pontok) - azok egy-egy másolati példányának VPE Kft.-hez történő eljuttatásával - igazolja.

2.2.2 A vasúti pályát használók köre

A vasúti pályát a pályahálózat működtetők és a hozzáférésre jogosultak használhatják.

Hozzáférésre jogosult:

- a) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- b) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság részvételével működő nemzetközi csoportosulás nemzetközi árutovábbítás, illetőleg nemzetközi személyszállítás céljából,
- c) belföldön bejegyzett vállalkozó vasúti társaság részvétele nélkül működő nemzetközi csoportosulás tranzitforgalom lebonyolítása céljából,
- d) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,
- e) nemzetközi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, valamint
- f) belföldi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság.

2.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási (áru fuvarozási, áruszállítási), személyszállítási és vontatási szolgáltatás, valamint a vasúti pályahálózat működtetése, működési hatósági engedélyhez kötött tevékenység. A működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik.

Működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv honlapján található engedélyezési formanyomtatványok kitöltésével és beadásával kell kérni.

Valamely EGT-államban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben a Magyar Köztársaság területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni, a pályakapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát írásban bejelenteni a vasúti igazgatási szerv részére az általa megállapított eljárásrend szerint a honlapján szereplő formanyomtatvány kitöltésével és beadásával.

Vasúti igazgatási szerv megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Vasúti Igazgatási Főosztály
Cím:	1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/511-7151
Fax:	+36 1/511-4669
Honlap:	www.nkh.hu

A vállalkozó vasúti társaság köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE Kft.-vel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány, biztonsági engedély birtokában használhatja, illetve működtetheti. A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

A más EGT-állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak a menetvonal igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a vasúti igazgatási szervtől az általuk megállapított eljárásrend szerint.

Vasúti közlekedési hatóság megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Kiemelt ügyek Igazgatósága Vasúti Hatósági Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály
Cím:	1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/474 1786
Fax:	+36 1/312 6614
Honlap:	www.nkh.hu

A vállalkozó vasúti társaság köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat -haladéktalanul - a VPE Kft.-vel írásban közölni és igazolni.

2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek

A nyílt hozzáférésű vasúti hálózat igénybevételéhez szükséges egyéb biztosításokról vagy garanciákról a Hálózat-hozzáférési Szerződésben lehet rendelkezni.

2.3 A menetvonal-igénylés folyamata

A menetvonal igénylés folyamatát részletesen, jelen Hálózati Üzletszabályzat 4.2 és 4.3 fejezetei mutatják be.

2.4 Hozzáférési megállapodások a vasúti pályahálózathoz

2.4.1 Keret-megállapodás

A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására - jogszabályban meghatározott feltételekkel - legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keret-megállapodás köthető a VPE Kft. és a vállalkozó vasúti társaságok között. A keret-megállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keret-megállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keret-megállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférését.

Az igénylő a Vtv. 57. §-a szerinti keret-megállapodást a VPE Kft.-vel köti meg.

Egy vasúti pályaszakasz vonatkozásában a napi elméleti kapacitás legfeljebb 5%-os mértékéig köthető keret-megállapodás.

Az öt évnél hosszabb időtartamú keret-megállapodás csak hosszú távú kereskedelmi szerződések, a keret-megállapodás által érintett vasúti pályával összefüggő beruházás vagy kockázat esetén köthető. Tíz évnél hosszabb időre keret-megállapodás kizárólag akkor köthető, ha az igénylő részt vesz hosszútávon megvalósuló vasúti beruházásban, és a keret-megállapodásban az igénylőnek a beruházással kapcsolatos, külön szerződésben vállalt kötelezettségei is rögzítésre kerülnek.

A VPE Kft. a keret-megállapodás minden olyan adatát, amely nem minősül törvény által védett titoknak, valamennyi érdekelt számára hozzáférhetővé teszi.

A keret-megállapodások létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

A keret-megállapodás lejárt utáni időszakra vonatkozó új keret-megállapodás megkötését az igénylőnek kell kezdeményezni.

2.4.2 A Hálózat-hozzáférési Szerződés és a Belső Megállapodás

2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési Szerződés

A VPE Kft. az előírt dokumentumok meglétének ellenőrzését követően kiutalja a hozzáférésre jogosultnak a menetvonalat, amelynek igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult köteles a pályahálózat működtetővel Hálózat-hozzáférési Szerződést kötni.

A Hálózat-hozzáférési Szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A Hálózat-hozzáférési Szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány,
- a Vtv. 64. § (3) bekezdése szerinti értesítés.

A vasúti infrastruktúra kiutalt menetvonal és érvényes Hálózat-hozzáférési Szerződés nélkül nem használható.

A Hálózat-hozzáférési Szerződésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a felek adatai,
- b) használati jog tartalma,
- c) a használni kívánt pályahálózat meghatározása,
- d) a használati jog időtartama,
- e) a pályahálózat működtető szolgáltatásai, kötelezettségei, technológiai előírások,
- f) az igénylő kötelezettségei, technológiai előírások,
- g) használni kívánt vontató járművek adatai, a vontatott járművek adatainak átadási eljárása,
- h) ha a vállalkozó vasúti társaság a vasúti pályahálózatot saját üzemeltetésű vontatójárművével veszi igénybe, akkor a szerződés kötelező melléklete a vontatójármű típusra és a továbbított vonatnemre jellemző átlagos vontatási villamos energiafogyasztási fajlagos értékeket tartalmazó táblázat,
- i) fizetési feltételek,
- j) a vállalkozó vasúti társaság és a pályahálózat működtető kapcsolattartóinak elérhetőségét,
- k) veszélyes áruk továbbításának, rendkívüli küldemények közlekedtetésének szabályozását,
- l) egyéb kiegészítő, járulékos és mellékszolgáltatásokra vonatkozó megállapodásokat,

m) amennyiben a felek erre vonatkozóan megállapodnak, a vállalkozó vasúti társaság személyzete által a pályahálózathoz kapcsolódó pályavasúti tevékenység végzésének feltételeit.

A Hálózat-hozzáférési Szerződés általános szerződési feltételeit a 2.4 sz. melléklet tartalmazza.

A vasúti pályahálózat használatára vonatkozó Hálózat-hozzáférési Szerződés megkötése során a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), ezen belül ennek szerződésről szóló általános szabályait, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.4.2.2 Belső Megállapodás

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletágnak és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágnak a társaság szervezetén belül esetlegesen működő, vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a menetvonalak igénybevétele előtt Belső Megállapodást kell kötniük.

A vasúti pályahálózat a vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egység által kiutalt menetvonal és érvényes Belső Megállapodás nélkül nem használható. A Belső Megállapodást a VPE Kft. dolgozza ki, az integrált vasúti társaságok kötik meg és jóváhagyás céljából a vasúti igazgatási szervnek megküldik.

A Belső Megállapodásban meghatározásra kerülő hálózat-hozzáférési feltételeknek meg kell felelniük a 101/2007. (XII.22) GKM rendelet 33.§.-ban megfogalmazott követelményeknek.

2.5 Üzemeltetési szabályok

2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A vállalkozó vasúti társaságok kötelesek az alábbi, adott pályahálózat működtető által alkalmazott utasításokat betartani:

- a) F.1. sz. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. sz. Forgalmi Utasítás
- c) F.3. sz. Utasítás az üzemirányítási és operatív üzemirányítási szolgálat ellátására (kizárólag a MÁV Zrt. pályahálózatára vonatkozóan)
- d) E.1. sz. Utasítás a vontatójármű személyzet részére,
- e) E.2. sz. Fékutasítás,
- f) E 12. sz. Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- g) Műszaki táblázatok I.,II. kötet,
- h) E.101. sz. Általános Utasítás a MÁV villamosított vonalai részére
- i) H.6. sz. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- j) O.1. sz. Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a vállalkozó vasúti társaság közlekedési hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik)
- k) Állomási Végrehajtási Utasítások infrastruktúrára vonatkozó része.

A felsorolt Utasítások közül az a-j) pontokban szereplőket a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. írásban értesíti a VPE Kft.-t és a vállalkozó vasúti társaságokat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon (www.mav.hu, www.gysev.hu) is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a fenti utasításokat, valamint az általuk szükségesnek tartott, a pályahálózaton alkalmazandó egyéb utasításokat teljes terjedelmükben a honlapjukon teszik közzé.

2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során a 2.5.1 pontban lévő utasítások szerint meghatározott okmányokat kell alkalmazni.

2.6 Rendkívüli küldeményt továbbító vonat közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat működtető adja ki (H.6. sz. Utasítás).

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: 1087 Budapest
Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/511-3061
Fax: + 36 1/511-4311

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148

2.7 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat - Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C függeléke (RID) - ” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2.sz. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A vállalkozó vasúti társaságnak a menetvonal igényléskor jelezni kell a pályahálózat működtető részére, ha katasztrófa veszélyességű, illetve a RID 1.10 szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani, továbbá, hogy milyen kísérést, illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz.

Az értesítendő pályavasút működtető szervezeti egység:

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: 1087 Budapest
Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/511-3061
Fax: + 36 1/511-4311

GYSEV Zrt.- Pályavasúti Üzletág**Telefon:** + 36 99/517-213**Fax:** + 36 99/517-148**2.8 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek**

A vállalkozó vasúti társaság által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja.

A vállalkozó vasúti társaság köteles a vonat összeállítására, a járművek műszaki- és vonatvizsgálatára, a fékpróbára, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni.

A vállalkozó vasúti társaság a Hálózat-hozzáférési Szerződésben nyilatkozik,- figyelembe véve a 40/2006 (VI.26.) GKM rendeletet - az általa használt vagy használni kívánt járművek adatairól, paramétereiről.

Engedélyező hatóság:

Nemzeti Közlekedési Hatóság**Kiemelt Ügyek Igazgatósága****Vasúti Hatósági Főosztály****Cím:** 1066 Budapest

Teréz krt. 62.

Telefon: + 36 1/474-1786**Fax:** + 36 1/312-6614**2.9 A személyzettel kapcsolatos feltételek**

A vállalkozó vasúti társaság személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő vállalkozó vasúti társaság bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§-a (2) bekezdésének g) pontjának megfelelően a vasúti társaság által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt - vasúti közlekedést szabályozó - utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik.

A vonatforgalommal kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

A pályahálózatra vonatkozó műszaki és üzemi adatokat a pályahálózat működtető a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésének üteméhez igazodóan, de legkésőbb annak közzétételét 60 nappal megelőzően, változások esetén haladéktalanul köteles a VPE Kft. rendelkezésére bocsátani. Az adatszolgáltatás tartalmára vonatkozó kötelezettségeket a Vtv. 62. § (4) bekezdésében, valamint a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és az integrált vasúti társaság közötti jogviszonyról szóló 333/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. § -ában foglaltakra figyelemmel az érintett felek együttműködési megállapodásban rögzítik.

A pályahálózat adatokban bekövetkezett változásokat, módosításokat a VPE Kft. honlapján megjelenteti és írásban közli a vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságokkal, valamint a pályahálózat működtetőkkel és a vasúti igazgatási szervvel. Amennyiben a változások, módosítások a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített adatokat is érintik, úgy a VPE Kft. végrehajtja a Hálózati Üzletszabályzat módosítását.

3.2 Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

A magyarországi - MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által működtetett - nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot, a vasútvonalak besorolását (Transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő vasúti pályák, egyéb országos törzshálózati vasúti pályák, országos vasúti mellékvonalak), valamint a vasútvonalak számozását a 3.2 sz. melléklet mutatja be.

3.2.1 Infrastruktúra korlátozások

A kombinált fuvarozás feltételei

A kombinált áruforgalom szállítóegységei - nagykonténerek, félpótkocsik és cserefelépítmények - továbbításában érintett vasútvonalak egységes megjelölését és kódolását, valamint a továbbítás feltételeit az UIC 596-6 sz. Döntvény, az AVV (Általános Szerződés a Teherkocsik használatára), - Rakodási szabályok - 32. pontja és az 5. táblázata, valamint a kapcsolódó külön megállapodások határozzák meg. A kombinált forgalom szállítóegységeinek továbbítási feltételeit a 3.2.1 sz. melléklet tartalmazza.

A vasútvonalak kombinált fuvarozási profilkódja: PC 80/410, kivétel az alábbi szakaszokon:

Budapest-Déli - Budapest-Kelenföld
Hidas- Bonyhád- Bátaszék
Pilisvörösvár - Piliscsaba
Szarvaskő - Mónosbél - Bélapátfalva - Szilvásvárad - Csokvaomány - Királd
Veszprémvarsány - Zirc
Kisköre - Abádszalók
Gönc - Hidasnémeti
Szokolya - Diósjenő - Drégelypalánk

A RoLa vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

Figyelőszolgálat kötelezettsége a mozdonyon

A GYSEV Zrt. területén az M43, M47 sorozatú mozdonyokkal - kivéve az M47-1200 és az M47 - 1300 sorozatot - valamint az M44 sorozatú mozdonnyal a gépterével megegyező irányban továbbított vonatoknál második dolgozó köteles a mozdonyon figyelő szolgálatot ellátni az alábbi pályaszakaszokon:

- Győr GYSEV - Ikrény
- Fertőboz - Sopron
- Sopron - Harka
- Acsád - Szombathely

(A fenti viszonylatok a haladás irányának megfelelően vannak feltüntetve)

3.2.2 Kapcsolódó vasúti hálózatok

Az országos vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a szomszédos, külföldi pályavasúti szervezeteket, a határátmeneteken lebonyolítható forgalom típusát a 3.2.2-1. sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közti csatlakozó állomásokat a 3.2.2-2. sz. melléklet tartalmazza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó csatlakozó-, összekötő-, valamint a saját célú vasúti pályát a 3.2.2-3. sz. melléklet tartalmazza.

3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk

Budapest és környéke vasútvonalainak elhelyezkedését és kapcsolatrendszerét a 3.2.3-1. sz. melléklet ábrázolja.

3.3 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőit - a vasútvonalakat a különböző jellemző paraméterek változásaihoz igazodóan pályaszakaszokra bontva - a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza az alábbi műszaki és üzemi adatok részletes bemutatásával:

- a vasútvonal száma, alsorszám,
- a vonal kezdőpontja (állomás),
- a vonal végpontja (állomás),
- vágányok száma (egy, kettő, vagy több),
- alkalmazható legnagyobb tengelyterhelés (t),
- alkalmazható legnagyobb folyóméter terhelés (t/m),
- vonalosztály megjelölése,
- alkalmazható legnagyobb sebesség (km/h),
- legnagyobb vonathossz (m),
- vonalvillamosítás,
- vonalirányítás típusa,
- vonali rádió-ellátottság,
- vonatbefolyásolás rendszere,
- RoLa vonat közlekedésének lehetősége,
- kombinált fuvarozási profilkód szerinti jelölés,
- nyomtáv.

3.3.1.2 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál nyomtávú (1435 mm) és a széles nyomtávú (1524 mm) vasúti pályák alkotják.

3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, valamint azok legfontosabb műszaki és üzemi jellemzőit a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza az alábbi részletezés szerint:

- a vonal száma, alsorszám, a
- a szolgálati hely megnevezése,
- a szolgálati hely kódja,
- a szolgálati hely típusa,
- statisztikai szakasz száma,
- a szolgálati helyek egymástól való távolsága (km),
- villamosítás,
- biztosítóberendezés típusa,
- állomási vágányok száma,
- vonatfogadó-, indító vágányok száma,
- vonatfogadó-, indító vágányok melletti peronok hossza,
- legnagyobb megengedett vonathossz,
- vágányok melletti elektromos csatlakozás, vízvételzés, csatorna kapcsolat, előfűtés, előhűtés lehetőségének és helyének jelölése,
- mozgássérültek által történő megközelítés lehetőségének, módjának és helyének jelölése.

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt.-nél és a GYSEV Zrt.-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1-1. - 3.3.2.1-6. sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb tengelyterhelést, valamint alkalmazható legnagyobb folyóméter terhelést a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I. kötet 1. sz. táblázat tartalmazza.

Az egyes pályaszakaszok ívviszonyaira vonatkozó információk a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Területi Központ Pályalétesítmenyi Osztály területileg illetékes mérnöki szakaszain, valamint a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág pályafenntartási szervezeti egységénél állnak rendelkezésre, melyek elérhetőségeit a 3.3.2.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb sebesség

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb sebességet a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág, a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta honlapján közzéteszi a „Kimutatás az állandó és ideiglenes lassújelekről” című kimutatást.

3.3.2.5 Az alkalmazható legnagyobb vonathossz vasútvonalakra, szolgálati helyekre

A vasútvonalakon alkalmazható legnagyobb vonathosszt a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

A szolgálati helyeken alkalmazható legnagyobb vonathosszt a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvényméretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határátmenetek villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 3.3.2.6 sz. melléklet tartalmazza. A villamosított vasútvonalakat a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3 Forgalmirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek

3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek

A hálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek, melyek felsorolását a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3.2 Forgalmirányítási rendszerek

Az egyes vasútvonalak forgalmirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- a) Központi Forgalmirányítás (KÖFI),
- b) Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE),
- c) Üzemirányított vonal,
- d) Mellékvonali Forgalmirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalmirányítás (MERÁFI),
- e) Felügyelt és állomás által felügyelt vonal.

Az alkalmazott forgalmirányítási rendszereket a 3.3.1.1. sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz, UIC 751-3 (450 MHz) rendszerű. Mindkét rádiórendszerhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, míg mobil oldalról duplex vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A Zalaegerszeg - Récics vonalon MERÁFI (Mellékvonali Rádiós Forgalmirányítás) üzemel, amely az erre a célra rendszeresített speciális fedélzeti rádióberendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe.

A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

Az alkalmazott rádióhálózatot a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- EVM,
- INDUSI,
- ETCS.

Az alkalmazott vonatbefolyásoló rendszereket a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése

Ahol megfelelő alternatív útvonalak állnak rendelkezésre a pályahálózat működtetőnek lehetősége van egyes vonalakat, pályaszakaszokat kizárólag személyszállítási vagy áru fuvarozási célra kijelölni.

A magyarországi nyílt hozzáférésű pályahálózaton ilyen szakosított infrastruktúra kijelölésére nem került sor.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áru miatt

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk miatt a forgalom-korlátozási feltételeket a H. 6. sz. Utasítás, illetve a RID tartalmazza.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit a 3.4.4 sz. melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. kötet 4. táblázat tartalmazza.

3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat a pályahálózat működtető indokolt döntése alapján nem áll folyamatosan a pályakapacitást igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

Lehetséges korlátozások:

a) szolgálat-megszakítás, szolgálat-szünetelés

A pályahálózat működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A forgalomszabályozási szempontból bevezetett szolgálat-megszakításokat, szolgálat-szünetelést szolgálati helyek szerinti felsorolással a 3.5-1. sz. melléklet tartalmazza.

b) forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkák miatt

A pályalétesítményeken végzett a hozzáférést érintő karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat a 3.5-2. sz. melléklet tartalmazza.

3.6 Személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményeinek használatát az Állomási Végrehajtási Utasítások szabályozzák.

3.7 Tehervonati állomási létesítmények

A tehervonati állomási létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

A tehervonati állomások létesítményeinek használatát az Állomási Végrehajtási Utasítások szabályozzák.

3.8 Szolgáltatási létesítmények

3.8.1. Személy- és tehervonat képző állomások

A személy- és tehervonat képző állomások felsorolását a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.8.2 Rakodási célra igénybevehető vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés

A rakodási célra igénybe vehető vágányokról, rakodó helyekről a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág illetve a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad tájékoztatást.

3.8.3 Karbantartó létesítmények

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág járműkarbantartó létesítménnyel nem rendelkezik.

3.8.4 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét, a kiszolgálható anyagok megnevezését és a kiszolgálás idejét a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza.

3.8.5 Műszaki létesítmények

Áttengelyező (tengelyátszerelő)

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére alkalmas létesítmény a MÁV Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél áll rendelkezésre.

Vasúti járműmérlegek

A pályahálózat működtető társaságok a vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést a 3.8.5 sz. mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a vállalkozó vasúti társaságok részére.

Előfűtő, előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek

A pályahálózat működtető által az állomásokon, szolgálati helyeken biztosított előfűtési, előhűtési, elektromos energia, víz- és csatorna csatlakozás lehetőségét a 3.3.1.3 melléklet tartalmazza.

3.9 Várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkák

A 2009/2010. menetrendi évet követő években várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkákat a 3.9 sz. melléklet tartalmazza, tájékoztató jelleggel.

4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

4.1 Bevezetés

Vasúti pályahálózat- és pályavasúti szolgáltatás-kapacitást bármely olyan vasúti társaság igényelhet a VPE Kft.-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a 2.2 pont szerint igazolta.

Az igények alapján a VPE Kft. menetvonal igénylő informatikai rendszerében a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások elosztását végzi el.

Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és éves pótlólagos menetvonal-igény nem érkezett, a VPE Kft. katalógus menetvonalakat készít, melyek közzététele a VPE Kft. honlapján és a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történik.

A VPE Kft. az igénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

4.2 A kapacitás-elosztási eljárás leírása

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásában, a hozzáférés biztosításában, a pályavasúti szolgáltatások nyújtásában és igénybevételeiben résztvevő szervezetek közösségi és nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelő tevékenység-megosztását, a teljes folyamat leírását a 4.2 sz. melléklet tartalmazza.

Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal igénylése

A vállalkozó vasúti társaságnak az országhatáron átlépő vonathoz menetvonalat a VPE Kft.-től országhatártól illetve az országhatárig kell igényelnie.

A menetvonal igénylések, amennyiben a határátlépő forgalom egy külföldi (más EGT-államban létrejött, az 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező, illetőleg nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetén külföldön létrejött) vállalkozó vasúti társasággal együttműködve történik, akkor a Magyarországon bejegyzett vállalkozó vasúti társaság által beadott menetvonal-igényben meg kell jelölni az együttműködő társaság elérhetőségét.

4.3 A kapacitás-elosztási folyamat szabályai és határidői

A Vtv. 3. sz. melléklet I-III. pontjában meghatározott pályavasúti szolgáltatások igénybevételére vonatkozó igényeket a vállalkozó vasúti társaságnak a VPE Kft.-hez elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. A faxon megrendelt menetvonalak adatait a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében rögzíti. Az erre a célra rendszeresített nyomtatvány mintát a 4.3-1. sz. melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosult vállalkozó vasúti társaságok éves, éves pótlólagos, évközi, egyedi és azonnali kapacitás-igényt nyújthatnak be, amelynek tartalmaznia kell az igénytípus, vonatnem típus és a vonatnem meghatározását, valamint a vállalkozó vasúti tevékenységek kapcsán felmerülő szükséges technológiai időket is. Az igénytípus, a vonatnem típus és a vonatnem felsorolását a 4.3-2 sz. melléklet tartalmazza.

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság a nyílt hozzáférésű vasúti hálózathoz összekötő vasúti pályával kapcsolódó saját célú vasúti pályát is igénybe kíván venni, a kapacitás-igény benyújtásakor a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjével vagy használójával kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályahálózat-kapacitás igény benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell a szerződés meglétére vonatkozóan.

A pályahálózat működtető az éves és az üzemi menetrend készítése során figyelembe vehető éves pótlólagos pályahálózat-kapacitás igények benyújtási határidejéig nyújtja be a vasúti pályahálózat éves szinten tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében pályahálózat-kapacitás igényét a VPE Kft.-hez, míg az előre nem tervezhető munkák pályahálózat-kapacitás igényét az adott menetrendi évben kell benyújtania.

Kizárólag a pályahálózat működtető jogosult a saját pályahálózata működtetése érdekében közlekedtetni szándékozott üzemi vonatai részére az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére a VPE Kft.-nél üzemi célú menetvonalat igényelni..

A kapacitás-igény beérkezéséről a VPE Kft. az igénylőt és a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

Az egynél több pályahálózaton közlekedő vonatok számára, ahol szükséges, előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyeket az igénylők számára elérhetővé kell tenni.

A vasúti pályahálózat valamely elemére bejelentett pályahálózat-kapacitás iránti igények ütközése esetén a VPE Kft. az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE Kft. kapacitás-elosztási döntéseiről az érintett vasúti társaságot, a pályahálózat működtetőket és a vasúti igazgatási szervet értesíti.

4.3.1 Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője (2009. április 13.).

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését 5 héttel megelőzően kell benyújtani (2009. november 09-ig).

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő 12 héten belül (2009. július 6-ig) a VPE Kft. a benyújtott éves és - az éves üzemi menetrend véglegesítésének határidejét megelőzően 10 héttel benyújtott - éves pótlólagos menetvonal-igények alapján köteles elkészíteni az éves üzemi menetrend tervezetét és az egyes igénylőkre vonatkozó részeket azoknak írásban megküldeni oly módon, hogy az igénylők észrevételeinek megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább 5 hét (2009. augusztus 10-ig) álljon rendelkezésre, amelyet követő 2 héten belül (2009. augusztus 24-ig) a VPE Kft. véglegesíti az éves üzemi menetrendet, azaz kiutalja a menetvonalakat.

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden év december második vasárnapján 00:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24:00 óráig tart.

4.3.2 Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban.	5 munkanapon belül.
Egyedi menetvonal	Legalább 5 nappal korábban.	A lehető leghamarabb, de legfeljebb 5 munkanapon belül.
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább 1 órával korábban.	a lehető legrövidebb időn belül.
Üzemi célú menetvonal		Az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére történő üzemi vonat leközlekedésének engedélyezése a lehető legrövidebb időn belül.

Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal-igénylés szabályai szerint a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.3 pontban meghatározott nyomtatványokon kell a Vtv. 3. sz. mellékletében I-III. pontjaiban szereplő szolgáltatásokat megrendelni.

A menetvonal-igénylést megelőzően, legalább 3 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult egyeztetni köteles a MÁV Zrt. esetében a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztályával (PVTKFO), a GYSEV Zrt. vonatkozásában a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágával az alábbi szolgáltatások biztosításának lehetőségéről:

- járműtárolás,
- szolgálat megszakítás, szolgálat-szünetelés felfüggesztése,
- pályavasúti személyzet eseti biztosítása vállalkozó vasúti tolatáshoz,
- vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása,
- rakodási célú vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés biztosítása
- vonatfelvételi tevékenység (kizárólag a GYSEV Zrt. nyújtja)

A menetvonal-igénylést megelőzően, legalább 10 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult egyeztetni köteles a MÁV Zrt. esetében a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztályával (PVTKFO), a GYSEV Zrt. vonatkozásában a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágával az alábbi szolgáltatások biztosításának lehetőségéről:

- csökkentett üzemvitel, üzemszünet idején felmerülő igények eseti kezelése.

4.4 A kapacitás-elosztás folyamata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásának jogszabályokban rögzített lépéseit, az elosztás teljes folyamatát az igények benyújtásától a díjak kiszámlázásáig a 4.4 sz. melléklet mutatja be.

4.4.1 Összehangolási eljárás

Amennyiben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt más kapacitásigénnyel történő ütközés miatt a jogszabályokban rögzített elbírálási szabályok figyelembevételével sem lehet kielégíteni vagy valamelyik igényt elutasítani, összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE Kft.-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett igénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett 2 munkanapon belül, amint a

vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésről történő tudomást szerzett.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást, az igénytől eltérő felajánlott kapacitást, az összehangolási eljárás helyét, idejét, az összehangolási eljáráson való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE Kft. vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt minden, az összehangolási eljáráson résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni.

Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre a VPE Kft. dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett hozzáférésre jogosult részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet.

A VPE Kft. az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről az igénylőket a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

A VPE Kft. a különböző típusú, egymással ütköző menetvonal igényeket az alábbi sorrendben részesíti előnyben:

- a) éves menetvonal-igény,
- b) éves pótlólagos menetvonal-igény,
- c) évközi menetvonal-igény,
- d) egyedi menetvonal-igény,
- e) azonnali menetvonal-igény,
- f) üzemi célú menetvonal-igény.

4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult szervezet, illetve az integrált vasúti társaság a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a vasúti igazgatási szervnél jogvita eljárást kezdeményezhet a VPE Kft. pályakapacitás biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

4.4.3 Túlterhelt infrastruktúra

Túlterhelt infrastruktúra

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE Kft. a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakasznak minősíti.

Prioritási szabályok és a követendő eljárás

1. A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat működtető által igényelt menetvonal elsőbbséget élvez, amennyiben
  - a) a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
  - b) a pályahálózat működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat működtető az 1. pontban rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

2. Túlterhelt vasúti pályaszakaszon esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, valamint egymással ütköző éves, éves pótlólagos, egyedi és azonnali menetvonal-igények esetén az alábbi sorrend figyelembevételével - a szakosított infrastruktúraként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani
  - a) a vasúti közszolgáltatásnak,
  - b) a nemzetközi vasúti személyszállításnak,
  - c) a nemzetközi vasúti árutovábbításnak,
  - d) az egyéb vasúti árutovábbításnak,
  - e) az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha a 2. pontban foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- a) az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- b) a keret-megállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- c) a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- d) a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- e) a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- f) a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

A használat, a használati jog visszavonása

A VPE Kft. túlterhelt infrastruktúra esetén jogosult a vállalkozó vasúti társaságok azon menetvonalait visszavonni, amelyeket három hónapon keresztül csak 60%-nál kevesebb alkalommal vettek igénybe, kivéve, ha erre a vállalkozó vasúti társaság érdekkörén kívül álló okból került sor.

A vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE Kft. jogosult a már kiutalt menetvonal használati jogát felülvizsgálni.

Amennyiben az előbb hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a menetvonal igénylő használati jogosultságát, VPE Kft. a menetvonal használati jogot visszavonja.

A menetvonal visszavonását a VPE Kft. írásban köteles közölni.

4.4.4 A keret-megállapodás hatása

A keret-megállapodás alapján benyújtott menetvonal-igény elsőbbséget élvez a 101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 21.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint.

4.5 Kapacitás-elosztás vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési célból

4.5.1 Az eljárás leírása

A pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák pályahálózat kapacitásigényét a pályahálózat működtető jelen pontban rögzített eljárási rend szerint nyújtja be a VPE Kft.-hez. A munkavégzéshez szükséges pályahálózat kapacitás meghatározására a VPE Kft. által összehívott menetrendi-egyeztetés keretében kerül sor. A karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák várható hatásának bemutatását havonkénti aktualizálásával a VPE Kft. honlapján kell közzétenni.

Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez

A vasúti pályahálózat tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében az ezek végrehajtásához szükséges valamennyi pályahálózat-kapacitás igényt a pályahálózat működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában, az éves és éves pótlólagos menetvonal-igényekre irányadó szabályok szerint nyújtja be a VPE Kft. részére a 4.5.1 sz. melléklet

szerinti minta alapján a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában írásban, levél formában, vagy faxon. Ezen igényeket az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján kell kielégíteni.

Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára a pályahálózat működtető - a várható bevételkiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE Kft.-től pályahálózat-kapacitást igényel a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában írásban, levél formában, vagy faxon, a 4.5.1 sz. melléklet szerinti minta alapján. A VPE Kft. a benyújtott igény alapján - amennyiben az már kiutalt menetvonalakat is érint - kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett igénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi menetrendet a VPE Kft. úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

a) A pályahálózat működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles a pályakapacitást a VPE Kft.-nél megigényelni a menetvonal-igénylés szabályai szerint.

A pályakapacitás-igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.)
- az időszakot (hónap-nap-óra-perc-től-ig illetve vonattól-vonatig, stb.)
- technológiai jellemzőket (feszültségmentesítés, munkavédelmi-lassújel, stb.)

b) A VPE Kft. 5 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a pályahálózat működtetője által beadott pályakapacitás-igény ütközik-e már kiutalt menetvonalakkal.

c) A b) pont szerinti vizsgálat lefolytatását követően, szükség szerint a pályahálózat működtetőjével, illetve az általa benyújtott kapacitás-igénnyel ütköző menetvonalak jogosultjaival (együtt: érintett felek) a VPE Kft. egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás szabályai szerint.

Az egyeztetési eljárás során meg kell határozni:

- a változtatni kívánt menetvonalakat, illetve a változtatás mértékét,
- az esetlegesen kerülő vagy alternatív útirányon át közlekedtethető vonatok menetvonalait,
- a lemondandó menetvonalakat,
- vonatpótló autóbusszal részben, vagy teljesen pótoltt menetvonalakat,
- a menetvonal jogosultja által megjelölt, a csatlakozások biztosítása érdekében esetlegesen még érintett, változtatandó menetvonalakat.

A menetvonal jogosult(ak) részéről felmerülő esetleges többletköltségek-ideértve, de nem kizárólag: menetvonal biztosítási és lemondási díj - és kárigények elszámolásáról, viseléséről az érintett felek az egyeztetés keretében is megállapodhatnak, a bruttó elszámolás számviteli elvének szabályai szerint.

- d) A lefolytatott egyeztetési eljárás eredményeként a változtatandó menetvonalakat az érintett időszakra a vállalkozó vasúti társaságnak le kell mondani, illetve a módosított útirányra és/vagy időpontra újból meg kell rendelni a VPE Kft.-től a menetvonal lemondás, illetve menetvonal igénylés szabályai szerint.
- e) A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE Kft. új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

4.6 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják. Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják

Túlterhelt infrastruktúra esetén a VPE Kft. a menetvonal igénybevételi jogát visszavonhatja, ha a pályahálózat működtető által szolgáltatott adatok alapján a menetvonal igénylő - érdekkörébe tartozó okból - a számára kiutalt menetvonalakat három hónapon keresztül csak 60% alatt (küszöbérték) használja fel.

A kapacitás kihasználás mértékének meghatározásánál a számításokat menetvonal darabban kell elvégezni. A küszöbérték a keret-megállapodás alapján közlekedő vonatokra is vonatkozik.

Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A vállalkozó vasúti társaság az általa igényelt, illetve számára kiutalt menetvonalat, vagy szolgáltatást a VPE Kft.-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerének útján lemondhatja.

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság a menetvonalat nem veszi igénybe és meghatározott időben nem mondja le, lemondási díjat köteles fizetni.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk

Rendkívüli küldemény és veszélyes áru továbbítását a menetvonal-igénylés során jelezni kell.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Zrt.-re és a GYSEV Zrt.-re vonatkozóan a 6.1.4.1, és a 6.1.4.2 sz. melléklet tartalmazza.

4.8 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- a) A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályahálózat működtető üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést.
- b) A vállalkozó vasúti társaságoknak folyamatosan rendelkezni kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén az üzemi- és operatív irányítási szervezet értesít, és akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe veszik.
- c) Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények:
  - A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályavasút köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására. E célból szükséghelyzeti tervet kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.
  - A pályahálózat működtető kérésére a vállalkozó vasúti társaság köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.
  - A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat működtető a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A VPE Kft. erre az időszakra az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

Eljárás:

- A pályahálózat működtető üzemirányítási szervezete intézkedik a vasúti pályahálózat szabaddá tétele érdekében.
- A pályahálózat működtető üzemirányítási szervezete a vállalkozó vasúti társaságok irányító szervezetének, vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére és a vállalkozó vasúti társaság vonatainak leközlekedtetésére.

A pályahálózat működtető köteles:

- a) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE Kft.-t, a vállalkozó vasúti társaságokat, és más pályahálózat működtetőket,
- b) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére.

A hozzáférésre jogosult köteles:

- a) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a pályahálózat működtetőket,
- b) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
- c) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását.

4.8.2 Eljárási rend

Az üzemzavar illetve veszélyhelyzet esetén követendő eljárási szabályokat a MÁV Zrt.-re vonatkozóan az F.3. sz. Utasítás üzemirányítási és az operatív üzletági irányítási szolgálat ellátására tartalmazza.

4.8.3 Előrelátható problémák

Előrelátható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

4.8.4 Előre nem látható problémák

Előre nem látható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

5. A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó alapszolgáltatásokat, járulékos szolgáltatásokat, kiegészítő szolgáltatásokat és mellékszolgáltatásokat a Vtv. 54.§-a és 3. számú melléklete szabályozza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételét és a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokat valamennyi hozzáférésre jogosult számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és azonos díj ellenében kell nyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a helyi sajátosságok miatt eltérő, azonban mindkét pályahálózat működtető szolgáltatásai megfelelnek a 2001/14/ EK irányelv előírásainak.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által nyújtott szolgáltatások csak eltérés esetén kerülnek részletezésre pályahálózat működtetőként.

A kapcsolódó infrastrukturális háttérrel a 3. fejezet, a díjszabás feltételeit a 6. fejezet tartalmazza.

5.2 Alapszolgáltatások

Menetvonal biztosítás

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a megrendelő igényének (beleértve az igényhez tartozó járulékos és kiegészítő szolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
- az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
- a szükséges menetrend szerkesztését,
- az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
- az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést az igénylő számára, valamint
- intézkedést a végrehajtás érdekében.

Közlekedtetés

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítás, személyszállítás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésére bocsátása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

- A nyílt vonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának biztosítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás).
- A vonatközlekedés lebonyolítása a forgalomszabályozás, - irányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás).
- A vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelése és továbbítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. e) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

5.3 Járulékos szolgáltatások

5.3.1 Felsővezetéki rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát (villamos energia nélkül). (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

5.3.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez vezető vágányokhoz való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását. (A szolgáltatás nem tartalmazza a pályahálózat működtető által biztosított tolató személyzet, illetve tolatómozdony biztosítását.)

5.3.3 Szolgáltatások személyszállító vonatok és kocsik számára

Személyszállító vonatok megállási célú állomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózathoz, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatát,

- utaskiszolgáló létesítmények, utasterek használatát,
- utastájékoztatót.

Személyszállító vonatok kiinduló-/közbenső-/végállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz való hozzáférést,
- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezésekhez való hozzáférést és azok használatát (energia és víz biztosítása nélkül).

A hozzáférésre jogosult személyzete érvényes tolatásvezetői vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott feltételek teljesítését követően végezhet önálló tolatást az állomásokon.

5.3.4 Szolgáltatások tehervonatok és kocsik számára

Tehervonatok induló-/közbenső-/célállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
- az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése),

Tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a helyi kocsi számára hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki

berendezésekhez kiszolgálás céljából, valamint a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását

A hozzáférésre jogosult személyzete érvényes tolatásvezetői vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott feltételek teljesítését követően végezhet önálló tolatást az állomásokon.

5.3.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pontok alapján.

5.3.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A vonatképző létesítményekhez való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és 5.3.4 pontok alapján.

5.3.7 Járműtárolás

A szolgáltatás tartalmazza a vállalkozó vasúti társaságok üzemeltetésében lévő vasúti járművek meghatározott időn túli eseti, vagy előzetes megállapodás alapján történő tartós tárolását. A szolgáltatás nem tartalmazza az érintett vasúti járművek őrzését, felügyeletét.

Járműtárolás a MÁV Zrt. pályahálózatán

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti járművek 36 órát meghaladó tárolását.

Esetei:

- Üzemképtelen járművek tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása a tartósan leállított járművek számára maximálisan 1 évre. A szolgáltatás nem tartalmazza a vágányok melletti létesítményekhez való hozzáférést.
- Üzemképes járművek tartós (1 év) tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása.
- Üzemképes járművek eseti tárolására meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása.

Nem minősülnek tárolásnak az alábbi esetek:

- be- vagy kirakodásra váró teherkocsik 120 órát meg nem haladó tartózkodása,

- személykocsik kiinduló/végállomáson 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybevett járművek tárolása.

A tárolt jármű(vek), őrzése és állagmegóvása a szolgáltatásigénylő kötelezettsége.

Járműtárolás a GYSEV Zrt. pályahálózatán

A hálózat vágányain 24 órát meghaladó ideig álló járművek (vontatójárművek, kocsik, motorkocsik) járműtárolási díjat fizetnek. Ez alól a következő esetek képeznek kivételt:

- a) be- vagy kirakodásra váró kocsik,
- b) pályaudvarokon, állomásokon üzemidőn kívül álló kocsik,
- c) forgalmi torlódások miatt várakozó kocsik,
- d) személykocsik fordulóállomáson, pályaudvaron 48 órát meg nem haladó tartózkodása.

5.3.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

Vasúti járműmérleghez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemképes mérleg biztosítását és a szolgáltatásigénylő tömeg megállapítást végző alkalmazottjának (megbízottjának) mérlegházba való bejutásának biztosítását és ott az üres vagy rakott vasúti kocsi tömegének - a szolgáltatásigénylő által történő - megállapítása melletti felügyeletet.

A pályahálózat működtetők a 3.8.5 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

(A szolgáltatás nem tartalmazza a pályahálózat működtető által biztosított tolató személyzet, illetve tolatómozdony biztosítását és a mérlegelés elvégzését.)

Szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés és üzemszünet felfüggesztés (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgálat megszakítás, szolgálat szüneteltetés felfüggesztése szolgáltatás tartalmazza a szolgálat megszakítás, -szüneteltetés, üzemszünet felfüggesztéssel érintett 3.5-1 számú mellékletben feltüntetett helyeken és időpontokban a pályavasúti forgalmi személyzet biztosítását.

A csökkentett üzemvitel szolgáltatás tartalmazza a 5.4.4-es mellékletében meghirdetett helyeken és időben elegyfeldolgozási szempontból a csökkentett

tolatási kapacitás (állomási tolatómozdony és pályavasúti személyzet) rendelkezésre állását.

A vállalkozó vasúti társaság az érintett pályahálózat működtetőtől köteles megrendelni az üzemszünet felfüggesztését.

A menetvonal-igénylést megelőzően, szolgálat megszakítás és szüneteltetés felfüggesztése esetén legalább 3 munkanappal, csökkentett üzemvitel illetve üzemszünet felfüggesztése esetén legalább 10 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult egyeztetni köteles a MÁV Zrt. esetében a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztályával (PVTKFO), a GYSEV Zrt. vonatkozásában a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágával.

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

5.4.1 Vontatási villamos energia nyújtása

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vontatási villamos energia biztosítását.

A vállalkozó vasúti társaság a felhasznált vontatási villamos energia költségét köteles megtéríteni.

5.4.2 Üzemanyag vételezése, vásárlása

Az üzemanyag vételező helyek nyitva tartását és a vételezhető üzemanyag megnevezését a 3.8.4 sz. melléklet tartalmazza.

- Üzemanyagot - a MÁV Zrt. területén - csak az általa üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.
- A GYSEV Zrt. területén - csak az általa üzemeltetett helyen lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

5.4.3 Egyéb energia nyújtása

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás. A szolgáltatás tartalmazza a vonatok előfűtéséhez és előhűtéséhez szükséges energia, illetve a vonatok víztöltéséhez, vízvételéhez felhasznált víz biztosítását.

A szolgáltatást nyújtó létesítmények felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

5.4.4 Tolatási szolgáltatás

5.4.4.1 Tolatási szolgáltatás a MÁV Zrt. pályahálózatán

A vállalkozó vasúti társaságok által saját mozdonyal és tolatószeméllyel végzett önálló tolatás nem tartozik e szolgáltatási körbe, az önálló tolatáshoz kapcsolódó forgalomirányítási szolgáltatásokat az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák.

I. Tolatási szolgáltatás tehervonatok számára

A pályahálózat működtető az 5.4.4. számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és időpontokban biztosítja a tolatási szolgáltatást a vállalkozó vasúti társaságok részére. Vállalkozó vasúti tolatási szolgáltatás az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és időpontokon kívüli helyekre és időpontokra is megrendelhető.

A) Vállalkozó vasúti tolatás

Vállalkozó vasúti tolatásra csak azon szolgálati helyeken kerülhet sor, ahol a forgalmi tevékenység ellátásához szükséges pályavasúti személyzet (tolatószemélyzet) rendelkezésre áll.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult az 5.4.4 sz. mellékletben felsorolt szolgálati helyeken és időpontokon kívül az általa végzendő tolatáshoz tolatószemélyzetet igényel, a pályahálózat működtető az eseti igényt a 4.3.2 pontban rögzített eljárásnak megfelelően, szabad kapacitása terhére kielégíti.

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a helyi kocsik rendeltetési helyére - a kocsik kiszolgáltatása, megrakása szempontjából a rakodási célra igénybe vehető vágányra, a rakodóhelyhez, sajátcélú vasúti pályahálózat átadási pontjához - történő eljutás céljából a pályahálózat működtetőtől igényelt tolatószemélyzet biztosítását, a pályahálózat működtetőtől igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyos személyzet biztosítása nélkül.

A pályahálózat működtető a 3.8.5 számú mellékletben szereplő nyitvatartási időkben biztosítja a vasúti járműmérleghez való eljutáshoz szükséges tolatási szolgáltatást.

b) Rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a helyi vagy átmenő kocsikból az állomáson (rendező-pályaudvarokon, elegyfeldolgozó helyeken, elegyrendező technikai és műszaki berendezéseken) pályahálózat működtetőtől igényelt

tolatószemélyzet biztosításával, de pályahálózat működtetőtől igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyszemélyzet biztosítása nélkül vonatok szétrendezését és összeállítását. A szolgáltatás tartalmazza a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását is.

B) Pályavasúti tolatás

A vállalkozó vasúti társaság által megrendelt tolatási feladatokhoz az állomási tolatómozdony és pályavasúti személyzet rendelkezésre állását az 5.4.4 sz. melléklet tartalmazza.

a) Kiszolgálás célú tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a helyi kocsi rendeltetési helyére - a kocsi kiszolgáltatása, megrakása szempontjából a rakodási célra igénybe vehető vágányra, rakodóhelyhez, sajátcélú vasúti pályahálózat átadási pontjához - történő eljutás céljából az 5.4.4 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időben, a pályahálózat működtetőtől igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyszemélyzet, tolatószemélyzet biztosítását.

b) Rendezés célú tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a helyi vagy átmenő kocsikból az állomáson (rendező pályaudvarokon, elegyfeldolgozó helyeken, elegyrendező technikai és műszaki berendezéseken) az 5.4.4 sz. mellékletben meghirdetett helyeken és időben a pályahálózat működtetőtől igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyszemélyzet, tolatószemélyzet biztosításával a vonatok szétrendezését és összeállítását.

A szolgáltatás tartalmazza a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását is.

II. Tolatási szolgáltatás személyvonatok számára

A szolgáltatás tartalmazza a személyszállító vonatok összeállítását és szétrendezését (beleértve a fordulást, az irányváltást) a kiinduló-/közbenső-/végállomásokon.

5.4.4.2 Tolatási szolgáltatás a GYSEV Zrt. pályahálózatán

A szolgáltatás tartalmazza a helyi kocsi rendeltetési helyére történő eljuttatását, valamint a vonatok szétrendezését és összeállítását pályahálózat működtetőtől igényelt tolatószemélyzet biztosításával, de a pályahálózat működtetőtől igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyszemélyzet biztosítása nélkül.

5.4.5 Veszélyes áruk és rendkívüli küldemények továbbítása

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás.

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbítása

Veszélyes árunak „ A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)” és az „SZMG SZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2.sz. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A pályahálózat működtető kiegészítő szolgáltatásai tekintetében veszélyes áruval rakott kocsinak minősül, a

- aa) robbanásveszélyes (RID és SZMG SZ 2. sz. melléklet 1. osztály) árut továbbító, erre utaló bárcával ellátott kocsi,
- ab) radioaktív anyagot szállító (RID és SZMG SZ 2. sz. melléklet 7. osztály), erre utaló bárcával ellátott kocsi.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen kocsi is veszélyes árut továbbít (a kocsi(k) tulajdonosától függetlenül), akkor az a vonat veszélyes árut továbbítónak minősül.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése

Rendkívüli küldemények közlekedtetésénél a 2.6 és a 4.7 pontok szerint kell eljárni.

- ba) általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- bb) egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

5.4.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások

5.4.6.1 Egyéb, a MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások

a) Mérlegelés (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

A szolgáltatás tartalmazza külön megrendelésre Eperjeske rendező (széles) pályaudvaron az 5.3.8. pontban nyújtott szolgáltatásokon felül kocsik mérlegelésének elvégzését, amelyet csak a MÁV Zrt. végezhet.

b) Áttengelyezés (tengelyátszerelés) (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

A szolgáltatás tartalmazza a széles nyomtávolságú kocsik forgóvázainak kicserélését a normál nyomtávolságú forgóvázakra. A szolgáltatás magában foglalja a kocsik forgóvázainak át- és visszaszerelését, továbbá a kocsik tengelyátszerelés utáni műszaki vizsgálatát.

c) Forgóváz használat (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

A szolgáltatás a forgóváz igénybevételét tartalmazza.

5.4.6.2 Egyéb, a GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatás

Vonatfelvételi tevékenység a GYSEV Zrt. pályahálózatán (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. e) bekezdésében foglalt Szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza az induló vonatnál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét és a pályahálózat működtető információs rendszerébe való adat átadását rögzítés céljából, féksúly- számítás elvégzését, valamint a zárjelző kezelését, az 5.4.6.2 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben.

A MÁV Zrt. ilyen jellegű szolgáltatást nem nyújt.

5.5 Mellékszolgáltatások

A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatás

A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatásokról a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad felvilágosítást.

A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatás

A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatásokról a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad felvilágosítást.

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek

A magyar hálózat-hozzáférési díjszabási gyakorlat összköltség alapú, mely alapján a hálózat-hozzáférési díjából származó bevétel a pályahálózat működtetésénél felmerülő költségeket állami támogatásként kapott pénzügyi forrásokkal kiegészítve képes fedezni.

A Díjképzési Módszertanban meghatározott költségfelosztási elvek és módszertan alapján történő díjszámítást első alkalommal a 2010/2011 menetrendi évre vonatkozó Díjszámítási Dokumentum elkészítésénél kell alkalmazni. A Díjképzési Módszertant tájékoztató jelleggel a 6.1 számú melléklet tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési díjszabási rendszer hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző vállalkozó vasúti társaságok számára.

A 2001/14/EK irányelv felárak és kedvezmények tekintetében a következő területeken érinti a vállalkozó vasúti társaságok által fizetendő díjak struktúráját:

- Tekintettel arra, hogy a nyílt hozzáférési vasúti pályahálózattal megegyező területen folytatott egyéb, versenyhelyzetben levő közlekedési tevékenységek tekintetében környezetterhelési felár nem kerül érvényesítésre, (2001/14/EK irányelv 7.5. cikk), így a vasúti közlekedés környezeti hatásaival összefüggő, különösen környezetkárosítóknak minősített infrastruktúra-szakaszokra és vonatközlekedtetési módokra vonatkozó környezetterhelési felárat a vállalkozó vasúti társaságnak nem kell fizetnie.
- A vasúti pályahálózat túlterheltségére vonatkozóan a vállalkozó vasúti társaságok számára felár nem kerül felszámításra (2001/14/EK irányelve 7.4. cikk).
- A vasút és a konkurens szállítási módok közötti kiegyenlítési rendszer (2001/14/EK irányelv 10. cikk), és az adható kedvezmények (2001/14/EK irányelv 9. cikk) a hatályos jogi szabályozás kereteiből fakadóan nem képezik részét a 2009/2010-es menetrendi évre vonatkozó díjszabási rendszernek.

A meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

6.1.1 Alapszolgáltatások díjszámítása

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelésével, továbbá a vonatközlekedés lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek az alapszolgáltatásokon belül két komponenshez: a menetvonal biztosításhoz és a közlekedtetéshez kapcsolhatóak. A két pályahálózat működtető által nyújtott alapszolgáltatási tevékenységek megegyeznek, a felsorolt tevékenységek pontos besorolása az 5.2. pontban található.

A menetvonalak felhasználása

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközlekedtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen változtatás, amely a menetvonal kiutalásban meghatározott paraméterekben történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé.

Amennyiben a változtatás csak az eredetileg kiutalt menetvonal időadatait érinti a menetvonalban meghatározott egyéb adatok változatlansága mellett, úgy az eredeti menetvonal lemondásáért és az új időadatok szerinti menetvonal igénylésért a pályahálózat működtető lemondási és menetvonal biztosítási díjat nem számol fel, az alábbi feltételek teljesülése esetén:

- A belföldi és a határon kilépő forgalomban megrendelt menetvonalak az eredeti kiutalásban szereplő indulási és/vagy érkezési időpontja legfeljebb 24 órás időtartamon belüli időpontra változik, a határállomáson belépő forgalomban megrendelt menetvonalak az eredeti kiutalásban szereplő indulási és/vagy érkezési időpontja legfeljebb 48 órás időtartamon belüli időpontra változik.
- A fenti díjmentességi lehetőség menetvonalanként csupán egyetlen változtatás erejéig vehető igénybe. Minden további változtatás az időadatokban, illetve bármilyen egyéb paraméter változása esetén a menetvonal lemondási díja és az új menetvonal menetvonal biztosítási díja az általános szabályok szerint kerül felszámolásra.

Amennyiben a változtatás az időadatok és a közlekedési útvonal változtatása nélkül a Vtv. 3. sz. melléklet II-III. pontjaiban felsorolt szolgáltatásokat érinti, úgy az eredeti menetvonal lemondásáért és az új szolgáltatások szerinti menetvonal igényléséért a pályahálózat működtető lemondási és menetvonal biztosítási díjat nem számol fel.

6.1.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze:

- menetvonal biztosítási díj,
- közlekedtetési díj.

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2 pont, a díjtételeket a 6.3 pont tartalmazza.

A) Menetvonal biztosítás díja

A menetvonal biztosítási díj menetvonal lekötésével, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt.

A menetvonal biztosítási díj a következő vonatkegóriákra (Ft/menetvonal mértékegységben meghirdetve) kerül felszámításra:

személyszállító vonatok:

- távolsági vonat (A),
- helyi (elővárosi, regionális) vonat (B),
- szerelvényvonat, nosztalgiavonat (C),

tehervonatok (D),

mozdony-, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonat (E).

Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság engedélyezett menetvonalának igénybe vételét a pályahálózat működtető több vonatszámában való közlekedtetéssel teszi lehetővé (vonatszám csere), úgy a menetvonal biztosítás díja csak a sorrendi értelemben vett első vonat elszámolása során érvényesíthető.

Menetvonal-katalógusból történő igénylés esetén, vagy amennyiben a menetvonal igényét a vállalkozó vasúti társaság a tervezett közlekedtetés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óráig a VPE Kft-nek benyújtja, úgy a 6.3.1.1-1. táblázatban feltüntetett menetvonal biztosítási díjat köteles fizetni, kivéve a 6.1.1 pontban meghatározott eseteket. Az e határidőt követően beérkező, nem menetvonal-katalógusból történő menetvonal igénylések a 6.3.1.1-1. táblázatban meghatározott menetvonal biztosítási díj kétszerese kerül felszámításra.

Kiutalt menetvonalak esetén - lemondástól függetlenül - a menetvonal biztosítási díj felszámításra kerül, ide nem értve a 6.1.1 pontban a menetvonalak felhasználására vonatkozó szabályozásban rögzített eseteket.

B) Közlekedtetés díja

A közlekedtetési díjat csak változó, teljesítmény-függő rész alkotja, amely két teljesítmény-elemből:

- közlekedtetett vonatdarab,
- és megtett vonatkilométer - épül fel.

A közlekedtetési díj az 5.2. pontban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra a normál és széles nyomtávú hálózaton egyaránt. A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonat nemére.

A közlekedtetési díj 3 vonalkategóriára és a következő vonatkategoriákra kerül felszámításra (Ft/vonatkilométer mértékegységben meghirdetve):

személyszállító vonatok:

- távolsági vonat (A),
- helyi (elővárosi, regionális) vonat (B),
- szerelvényvonat, nosztalgiavonat (C),

tehervonatok (D),

mozdony-, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonat (E).

Az egyes hálózati elemek (vasútvonalak/vonalszakaszok, állomások) kategorizálási rendszere személy- és áruszállítás szempontjából eltérő, ezért az egyes vasútvonalak azok használatától függően kerülnek személyszállítási- és árufuvarozási vonalkategóriákba besorolásra.

A mozdonyvonat részére meghirdetett közlekedtetési díj független attól, hogy mely vonalon közlekedett, csak a megtett vonatkilométer teljesítmény függvényében kerül hálózat-hozzáférési díj felszámításra.

A díjtételeket a 6.3.1.1-2. táblázat tartalmazza.

6.1.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze:

- menetvonal biztosítási díj,
- közlekedtetési díj.

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2. pont, a díjtételeket a 6.3. pont tartalmazza.

A. Menetvonal biztosítás díja

A menetvonal biztosítási díj a menetvonal biztosításával, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra. A díjtételeket a 6.3.1.2 táblázat tartalmazza.

B. Közlekedtetés díja

A közlekedtetési díjat csak változó, teljesítmény-függő rész alkotja, amely három teljesítmény-elemből:

- közlekedtetett vonatdarab,
- megtett vonatkilométer,
- és eleytonna-kilométer

épül fel.

A közlekedtetési díj az 5.2. pontban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra.

A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonat nemére.

6.1.2 Járulékos szolgáltatások díjszámítása***6.1.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai*****Felsővezetéki rendszerek használati díja:**

Felsővezetéki rendszerek használatáért felsővezeték-használati díj kerül felszámításra személyszállító- és tehervonatok, valamint mozdonyvonatok számára.

Mértékegysége: Ft/villamos vonatkilométer. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

Üzemanyag vételező helyek használati díja

Külön díj nem kerül felszámításra.

Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára

- *Állomáshasználat megállás céljából* (távolsági-, helyi személyszállító vonatok számára):

A pályahálózat működtető a személyszállító vonatok számára megállási díj ellenében, állomáskategóriánként eltérő díjazásért biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Kiinduló/vég állomáshasználat díja:* (távolsági-, helyi személyszállító-, szerelvény- és nosztalgia vonatok számára)

A pályahálózat működtető a személyszállító- és szerelvényvonatok számára kiinduló/vég állomáshasználati díj ellenében, állomáskategóriánként, a kiinduló-és végállomásokon- biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott állomási szolgáltatást. A díj az állomásokon, személypályaudvarokon nyújtott szolgáltatások jellemzőinek figyelembevételével három állomáskategóriára kerül felszámításra. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1. táblázat tartalmazza.

Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára

- *Induló/célállomás használat (tehervonatok számára) díja:*

A kiutalt menetvonalhoz kapcsolódóan minden esetben a tényleges menetvonal első/utolsó állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt. A díjat minden közlekedő vonat első/utolsó állomásán fel kell számolni, kivéve a saját célú vasúti pályahálózatot kiszolgáló (Ki) vonatokat. A pályahálózat működtető csatlakozó állomásain az áthaladó tehervonatok esetében az induló/célállomás használati díjnak 15%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Közbenső állomás használat (tehervonatok számára) díja:*

Közbenső állomásokon történő

- teherkocsik vonatból történő kisorozása,
- teherkocsik vonatba történő besorozása,
- kocsisorrend fordulás (vontatójármű körbejárás),
- mozdonycsere

esetén az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt. Ha a fenti események közül egyszerre több is bekövetkezik a közbenső állomáson, akkor is csak egyszer kerül felszámításra a közbenső állomás használati díj.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Kiszolgálás célú állomáshasználat (teherkocsik számára) díja:*

Az 5.3.4 pontban szereplő szolgáltatások ellenében az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt. A díj minden helyi kocsira felszámításra kerül, függetlenül attól, hogy a tolatási szolgáltatás mely szervezet eszközével és személyzetével történik.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja:

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Járműtárolás díja:

A pályahálózat működtető külön díjat állapít meg járművek tárolására az 5.3.7 pontban meghatározottak szerint.

Az első díjköteles nap a 36 illetve 120 óra lejártát követő első naptári nap, az utolsó díjköteles nap az utolsó tárolt óra naptári napja.

Mértékegysége: Ft/jármű/nap. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

Egyéb járulékos szolgáltatások díjai:

- *Vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára):*

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Szolgálat megszakítás, szolgálat-szüneteltetés felfüggesztése és a csökkentett üzemvitel, üzemszünet idején felmerülő igények kezelése:*

Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás, a szolgáltatás elszámolása Ft/óra/fő mértékegységben a megrendelés (illetve lemondás) alapján történik. A

ténylegesen igénybevett időtartam, de állomási üzemszünet felfüggesztése esetében minimum 12 óra/fő, szolgálat szünetelés felfüggesztése esetében minimum 7,6 óra/fő kerül felszámításra. Szolgálat megszakítás felfüggesztése esetében, ha a szolgáltatás igénybevételét követően 4 óra összefüggő szolgálatmegszakítás nem biztosítható, akkor a 3.5.1 számú mellékletben meghirdetett teljes időtartam, de minimum 4 óra/fő kerül felszámításra.

A szolgáltatás díja függ attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés.

A szolgáltatás esetei:

- szolgálat megszakítás felfüggesztése I.-II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal,
- szolgálat szüneteltetés felfüggesztése I. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal,
- szolgálat szüneteltetés felfüggesztése II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal,
- csökkentett üzemvitel (állomási üzemszünet) felfüggesztése I. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal,
- csökkentett üzemvitel (állomási üzemszünet) felfüggesztése II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal.

Amennyiben a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőzően legalább 7 munkanappal a szolgáltatás igénylő lemondja, nem kerül díj felszámításra.

Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőző 7 munkanapon belül mondja le, vagy szolgáltatás lemondását elmulasztja, a díj 100%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/óra/fő. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

6.1.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjszámítási elvei

Felsővezetéki rendszerek használati díja:

Felsővezetéki rendszerek használatáért külön díj nem kerül felszámításra.

Üzemanyag vételező helyek használatának díja

Külön díj nem kerül felszámításra.

Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára

- Állomáshasználat megállás céljából:

A pályahálózat működtető személyszállító vonatok számára megállási díj ellenében, állomáskategóriánként eltérő díjazásért biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló/végállomást is.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.2 táblázat tartalmazza.

- Kiinduló/közbenső/végállomás használati díja:

A pályahálózat működtető a személyszállító- és szerelvényvonatok számára vonatkezelési díj ellenében biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott állomási szolgáltatást. A díjat mind a vonat kiinduló, mind a közbenső, mind pedig a vonat végállomásán el kell számolni.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.2 táblázat tartalmazza.

Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára

A pályahálózat működtető a tehervonatok számára vonatkezelési díj ellenében biztosítja az 5.3.4 pontban meghatározott szolgáltatásokat. A díjat a vonat induló/közbenső/célállomásán is el kell számolni.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.2 táblázat tartalmazza.

Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja:

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja:

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Járműtárolás díja

A járműtárolás díját minden megkezdett 24 órára kell elszámolni.

Mértékegysége: Ft/tengely/nap. Díjtételeit a 6.3.2.2. táblázat tartalmazza.

Egyéb járulékos szolgáltatások díja

Vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára).

A mérleghez való hozzáférés díja nem tartalmazza a mérlegelés elvégzésének díját.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.2.2. táblázat tartalmazza.

6.1.3 Járulékos szolgáltatások díjszámítása

Lásd a 6.1.2 pontban leírtakat

6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások díjszámítása

6.1.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Vontatási villamos energia szolgáltatás díja

A kiszámlázásra kerülő vontatási villamos energia tájékoztató egységárát a MÁV Zrt. a várható villamos energia vásárlási szerződése alapján a Hálózat-hozzáférési Szerződésben közli a hozzáférésre jogosulttal. A ténylegesen felhasznált vontatási villamos energia ellenértékének elszámolása a Hálózat-hozzáférési Szerződésben rögzítettek szerint történik.

Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

Gázolajat a MÁV Zrt. az érvényben lévő anyagértékesítési szabályzata szerint értékesíti.

Vonatkiszolgáló létesítmények használatának díjai

Külön díj nincs meghatározva.

Tolatás díjszámítása

A pályavasúti állomási tolatószemélyzet igénybe vétele és a megfelelő tolatási díj(ak) felszámítása a normál és a széles nyomtávú hálózaton egyaránt kötelező abban az esetben, ha a vállalkozó vasút a tolatási mozgást pályavasúti vagy saját mozdonnyal, illetve mozdony személyzettel végzi és az állomás adottságaiból vagy a kiszolgálás technológiájából következően állomási tolatószemélyzet nélkül a tolatás nem engedélyezett.

Amennyiben a vállalkozó vasút az adott állomásra érvényes vizsgával rendelkező tolatószemélyzetet alkalmaz, és a tolatást a saját mozdonnyal végzi, úgy az állomási tolatási díj felszámítására nem kerül sor. Pályavasúti tolatómozdony pályavasúti állomási tolatószemélyzet nélkül nem igényelhető.

I. Tolatási szolgáltatások díjai tehervonatok számára

A) Vállalkozó vasúti tolatás díjai

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása a vállalkozó vasút rendelkezése alatt álló tolatómozdony és mozdonyoszemélyzet, de pályavasúti állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési műveletek ellenében térítendő díjat.

Az 5.4.4 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben történő kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás esetén tolatási díj kerül felszámításra. *Mértékegysége:* Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

Az 5.4.4. számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időtartamon kívüli kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás esetén a tolatás díja mellett a pályahálózat működtető tolatószemélyzete eseti biztosításának díja is felszámításra kerül.

A szolgáltatás díja függ a szolgáltatás nyújtása érdekében bevezénylendő többletszemélyzettől és attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés. A szolgáltatások esetei:

- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./a - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./b - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/a- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/b- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével.

A tolatószemélyzet eseti biztosítása kapcsán térítendő díj felszámítása során a következőképpen kell eljárni:

- aa) A ténylegesen igénybevett időtartam kerül felszámításra évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés esetén, ha a szabad kapacitás terhére (többszemélyzet bevezénylése nélkül) tudja a pályavasút nyújtani a kért szolgáltatást.
- ab) A ténylegesen igénybevett időtartam, de minimum 6 (hat) óra kerül felszámításra, ha az évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés többszemélyzet berendelését, munkába állítását vonja maga után.

A díj felszámítása során a szolgáltatás időtartama a telepállomásról való indulástól a telepállomásra való érkezésig tart, minden megkezdett óra egész órának számít. Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőzően 1 (egy) munkanapon belül mondja le, köteles 6 (hat) óra rendelkezésre állás díját a pályahálózat működtető számára megtéríteni. A szolgáltatás írásbeli lemondásának elmulasztása esetén a megrendelés tartalma szerinti díj 100%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kocsi és Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

A pályahálózat működtető a vasúti járműmérleghez való eljutáshoz szükséges tolatási szolgáltatást az 5.4.4. számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben díjmentesen biztosítja. Az 5.4.4 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időtartamon kívül a vasúti járműmérleghez való eljutáshoz szükséges tolatási szolgáltatás díja az előző bekezdésben meghatározottak szerint kerül felszámításra.

b) Rendezési célú vállalkozó vasúti tolatás díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a rendezési célú tolatás a vállalkozó vasúti tolatómozdony és mozdonyszemélyzet, de pályavasúti állomási tolató-személyzet igénybevételével történik. Fel kell számítani akkor, ha a vonat induló/közbenső/célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezési műveletre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy besorozása, kocsi összeállítás megváltoztatása, stb.) és ehhez mozdonyt a vállalkozó vasút biztosított. Amennyiben a rendezett helyi kocsik kiszolgálásra is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját külön kell felszámolni.

Az 5.4.4 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben történő rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás esetén tolatási díj kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza

Az 5.4.4. számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időtartamon kívüli rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás esetén a tolatás díja mellett a

pályahálózat működtető tolatószemélyzete eseti biztosításának díja is felszámításra kerül.

A szolgáltatás díja függ a szolgáltatás nyújtása érdekében bevezénylendő többletszemélyzettől és attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés. A szolgáltatások esetei:

- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./a - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül.
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./b - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével.
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/a- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylése nélkül.
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/b- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többletszemélyzet bevezénylésével.

A tolatószemélyzet eseti biztosítása kapcsán térítendő díj felszámítása során a következőképpen kell eljárni:

- aa) A ténylegesen igénybevett időtartam kerül felszámításra évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés esetén, ha a szabad kapacitás terhére (többszemélyzet bevezénylése nélkül) tudja a pályavasút nyújtani a kért szolgáltatást.
- ab) A ténylegesen igénybevett időtartam, de minimum 6 (hat) óra kerül felszámításra, ha az évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés többlet tolatószemélyzet berendelését, munkába állítását vonja maga után.

A díj felszámítása során a szolgáltatás időtartama a telepállomásról való indulástól a telepállomásra való érkezésig tart, minden megkezdett óra egész órának számít.

Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételt megelőzően 1 (egy) munkanapon belül mondja le, köteles 6 (hat) óra rendelkezésre állás díját a pályahálózat működtető számára megtéríteni. A szolgáltatás írásbeli lemondásának elmulasztása esetén a megrendelés tartalma szerinti díj 100%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kocsi és Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

B) Pályavasúti tolatás díjai

a) Kiszolgálás célú tolatás díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása pályahálózat működtetőtől igényelt tolatómozdony, mozdony-, és állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési műveletek ellenében térítendő díjat.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

b) Rendezés célú tolatás (ki-/besorozás) díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a tolatás pályahálózat működtetőtől igényelt tolatómozdony, mozdony-, és állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. Fel kell számítani akkor is, ha a vonat induló/közbenső/célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezési műveletre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy besorozása, kocsi összeállítás megváltoztatása, stb.) és ehhez mozdonyt a pályahálózat működtető biztosított. Amennyiben a rendezett helyi kocsik kiszolgálásra is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját külön kell felszámolni.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

II. Tolatási szolgáltatások díja személyvonatok számára

A pályahálózat működtető a személyszállító vonatok összeállítását és szétrendezését (beleértve a fordulást, az irányváltást) a kiinduló-/közbenső-/végállomásokon díjmentesen biztosítja.

Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

- 1) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja:
Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a pályahálózat működtető nem számít fel kiegészítő szolgáltatási díjat.
- 2) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja:
Rendkívüli küldemény(ek)el rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a pályahálózat működtető nem számít fel kiegészítő szolgáltatási díjat.
- 3) A MÁV Zrt. rendkívüli, egyedi, különleges szabályozást igénylő küldemények igénylésének, megrendelésének rendjét és a szolgáltatás díjait a 6.1.4.1 számú melléklet tartalmazza.

Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai

- mérlegelés (kizárólag Eperjeske Rendezőpályaudvaron széles nyomtávon)
  - áttengelyezés (tengelyátszerelés),
  - forgóváz használat
- Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

6.1.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Vontatási energia szolgáltatás díja

A felhasznált vontatási energia a mozdony típusra jellemző átlagos fogyasztási fajlagos érték [kWh/100etkm] (amely a hálózati veszteséget is tartalmazza) és a vontatási teljesítményadatok (elegytonna-kilométer) szorzataként kerül meghatározásra.

Vontatási felhasználású üzemanyag és kenőanyag vételezése, vásárlása

A vételezett vontatási üzemanyag és kenőanyag díja napi áron kerül elszámolásra.

Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használati díja

A létesítmények használati díját a 6.3.4.2 táblázat tartalmazza.

Tolatás díja

A pályahálózat működtető tolatási díj ellenében biztosítja az 5.4.4.2. pontban meghatározott szolgáltatásokat

A tolatási tevékenységek díjait a 6.3.4.2 táblázat tartalmazza.

Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

- 1) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja:
Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonatok közlekedtetési díjára a Pályavasúti Üzletág kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.
- 2) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja:
Rendkívüli küldemény(ek)kel rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasúti Üzletág kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

A GYSEV Zrt. rendkívüli, egyedi, különleges szabályozást igénylő küldemények igénylésének, megrendelésének rendjét és a szolgáltatás díjait a 6.1.4.2 számú melléklet tartalmazza.

Vonatfelvételi tevékenység végzése (külső vonatfelvétel):

Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás.

A pályahálózat működtető a vonatfelvételi tevékenység végzését az 5.4.6.2 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyerken és időben külön díj felszámítása nélkül biztosítja.

6.1.5 Mellékszolgáltatások díjszámítása

6.1.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatásokról és díjairól a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad felvilágosítást.

6.1.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások és díjai

Vontatott vasúti jármű műszaki vizsgálata

A szolgáltatás díjait a 6.3.5.2 számú táblázat tartalmazza

6.2 Díjszabási rendszer

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott díjszabási rendszer kétlépcsős, mivel a hálózat-hozzáférési díjak összege a hálózat-hozzáférési alapidíj és az igénybevett (járulékos-, kiegészítő- és mellék) szolgáltatások összegeként adódik.

6.3 Díjak

A pályaszakaszok és szolgálati helyek meghatározott szolgáltatásoknál figyelembe vett díjkategóriába sorolását a 6.3. sz. melléklet tartalmazza.

6.3.1 Alapszolgáltatások díjai

6.3.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai (menetvonal biztosítási díj)

6.3.1.1-1 számú táblázat

Menetvonal biztosítási díj (Ft/menetvonal)	
Személyszállító vonatok	
a) Távolsági vonat (A)	5 800
b) Helyi vonat (B)	5 000
c) Szerelvényvonat, nosztalgia vonat (C)	2 500
Tehervonatok (D)	6 300
Mozdonyvonatok, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonatok (E)	2 000

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai (közlekedtetési díj)

6.3.1.1-2 számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. Pályaszakasz	II. kat. pályaszakasz	III. kat. pályaszakasz
a) Személyszállító vonatok			
aa) Távolsági vonat (A)	581	402	157
ab) Helyi vonat (B)	578	381	130
ac) Szerelvényvonat, nosztalgia vonat (C)	289	191	65
b) Tehervonatok (D)	587	359	199
c) Mozdonyvonatok, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonatok (E)	240	240	240

6.3.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai

A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díja

6.3.1.2 számú táblázat

Megnevezés	Menetvonal biztosítási díj	Közlekedtetési díj (K)
	Ft/vonat	$K = \text{vonatkm} * A + \text{elegytonakm} * B$
Személyszállító vonat	795	A (Ft/vonatkm) = 660 B (Ft/elegytonakm) = 0,181
Tehervonat	795	
Mozdony- és szerelvényvonat	795	

6.3.2 Járulékos szolgáltatások díjai

6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

6.3.2.1 számú táblázat

1. Felsővezeték használati díj (Ft/villamosvonatkm)	
Személyszállító vonatok	
a) Távolsági vonat (A)	130
b) Helyi vonat (B)	130
c) Szerelvényvonat, nosztalgia vonat (C)	130
Tehervonatok (D)	130
Mozdonyvonatok, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonatok (E)	65

2. Állomáshasználat megállás céljából díja (Ft/vonat)	
<i>Személyszállító vonatok</i>	
I. kategóriájú állomáson	3239
II. kategóriájú állomáson	1350
III. kategóriájú állomáson	540

3. Kiinduló/vég állomáshasználat díja (Ft/vonat)	
<i>Személyszállító vonatok</i>	
I. kategóriájú állomáson	6956
II. kategóriájú állomáson	2898
III. kategóriájú állomáson	1159

4. Induló/közbenső/célállomás használat díja (Ft/vonat)	
<i>Tehervonatok</i>	
I. kategóriájú állomáson	11725
II. kategóriájú állomáson	4885
III. kategóriájú állomáson	1954

5. Kiszolgálás célú állomás használat díja (Ft/kocsi)	
<i>Tehervonatok</i>	
I. kategóriájú állomáson	1866
II. kategóriájú állomáson	778
III. kategóriájú állomáson	311

6. Járműtárolási díj (Ft/jármű/nap)	
Üzemképtelen járművek tárolása	100
Üzemképes járművek tartós tárolása	250
Üzemképes járművek eseti tárolása	400

7. A vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosításának díja (Ft/mérlegelt kocsi)	
A mérleghez való hozzáférés biztosítása	1650

8. Hálózati csökkentett üzemvitel (üzemszünet) felfüggesztése (Ft/óra/fő)	
I.	5000
II.	6000

9. Szolgálat szüneteltetés felfüggesztése (Ft/óra/fő)	
I.	2500
II.	3500
I-II.	2000

6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

6.3.2.2 számú táblázat

1. Állomáshasználat díja megállás céljából (Ft/megállás)	
Személyszállító vonatok	
I. kategóriájú állomáson	360
II. kategóriájú állomáson	240
III. kategóriájú állomáson	120
2. Vonatkezelési díj (Ft/vonat)	
Személyszállító vonatok	3571
Tehervonatok	3571
3. Járműtárolási díj (Ft/tengely/nap)	
Minden megkezdett napra	100
4. Járműmérleghez való hozzáférés díja (Ft/kocsi)	1736

6.3.3 Járulékos szolgáltatások díjai

Lásd a 6.3.2 fejezetet

6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások díjai*6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai**A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai**6.3.4.1. számú táblázat*

Megnevezés	Ft
1) Kiszolgálási/ rendezési célú pályavasúti tolatás (Ft/kocsi) Az 5.4.4 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben	1130
2) Kiszolgálás/rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás díja (Ft/kocsi) minden állomáson	533
3) Pályahálózat működtető tolatószemélyzetének eseti biztosítása az 5.4.4 sz. mellékletben meghatározottakon kívül (Ft/fő/óra)	
a) Tolatószemélyzet eseti biztosítása I.	2000
b) Tolatószemélyzet eseti biztosítása II.	3000
4) Mérlegelés (Ft/kocsi)	4000
5) Áttengelyezés (négytengelyes kocsi)	
a) RID 2.1.1.1 osztályba sorolt áruk	50000
b) Nem veszélyes áruk	35000
6) Forgóváz használat (Ft/forgóv.haszn./óra)	30

*6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai**A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai**6.3.4.2 számú táblázat*

Megnevezés	Ft
Tolatási díj (Ft/kocsi)	1463

6.3.5 Mellékszolgáltatások díjai*6.3.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai*

A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások díjairól a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad felvilágosítást.

6.3.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott mellékszolgáltatások díjai

A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások díjairól a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad felvilágosítást.

6.4 Teljesítményösztönző rendszer

A VPE Kft. a hálózati zavarok csökkentése és a vasúti közlekedési teljesítmények javítása érdekében teljesítményösztönző rendszert határoz meg, amelynek alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.

A pályahálózat működtetőre és a hozzáférésre jogosultakra is vonatkozó teljesítményösztönző rendszer elemei a hálózati zavart okozó tevékenységért kiszabott pénzügyi hátrányok, valamint a terv feletti teljesítményért járó pénzügyi előnyök. A pénzügyi hátrány egyértelműen a pályahálózat működtető vagy egy hozzáférésre jogosult által okozott hálózati zavarhoz kötődik. A teljesítményösztönző rendszer a pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultakra egymással arányos elemeket tartalmaz.

A VPE Kft. úgy határozza meg a teljesítményösztönző rendszer elemeinek mértékét és alkalmazásuk feltételeit, hogy a teljesítményösztönző rendszer működtetéséből származó anyagi előny a működtetés ráfordításaival arányos legyen, valamint a hálózati zavar okai azonosításának adminisztratív költsége ne haladja meg a hálózati zavar okozásáért kiszabott pénzügyi hátrányt. A teljesítményösztönző rendszer figyelembe veszi az igényeltől eltérően felhasznált pályahálózat-kapacitást, valamint előnyben részesíti azokat a hozzáférésre jogosultakat, akik a menetrendszerűségi mértéket meghaladóan vették ténylegesen igénybe a pályahálózat-kapacitást. A teljesítményösztönző rendszer alapján meghatározott pénzügyi előnyök és pénzügyi hátrányok a hálózat-hozzáférési díjak pénzügyi elszámolásának keretében is elszámolhatók, de azok a hálózati zavarokból származó károk rendezésébe nem vonhatók be.

A VPE Kft. az alkalmazott teljesítményösztönző rendszer tapasztalatait - így különösen a hálózati zavarok csökkentésére gyakorolt hatást - minden menetrendi évre vonatkozóan a pályahálózat működtető, a hozzáférésre jogosultak és a vasúti igazgatási szerv bevonásával értékeli.

A VPE Kft. a teljesítményösztönző rendszerre vonatkozó szabályokat első alkalommal a 2010. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre határozza meg.

A teljesítményösztönző rendszer már működő eleme a lemondási díj.

Menetvonal lemondás a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán

A vállalkozó vasúti társaság az igényelt, kiutalt, de fel nem használt menetvonalért lemondási díjat köteles fizetni, kivéve a 6.1.1. pontban meghatározott eseteket. A lemondási díj a pályahálózat kapacitást igénylő részére történő fenntartásának ellenértéke. Amennyiben a kiutalt menetvonalon vonat közlekedtetésére nem kerül sor, a vonat lemondását a menetvonal jogosultjának kezdeményeznie kell a VPE Kft.-nél.

A lemondási díj az alapszolgáltatási díj százalékában kifejezve kerül megállapításra, a tervezett közlekedtetési és a lemondási időpont függvényében.

Tervezett közlekedési időpontot megelőző	Fizetendő díj (%)
30. napig	0
30 - 3 nap közötti időpontban	20
3 napon belül	30
Lemondás nélkül	40

6.5 A díjszabási rendszer és/vagy a díjak várható változásai

A 2010/2011-es menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzattal egyidejűleg hatályba lép a Díjszámítási Dokumentum, mely a 83/2007-es GKM/PM együttes rendeletében foglaltak szerint a VPE Kft. által 2008. augusztus 31-ig elkészített Díjképzési Módszertan alapján a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és számolások alapjául szolgáló adatokat tartalmazza.

Az új díjstruktúra kialakítása az átláthatóság elvét követve többek között egyértelműen és ellenőrizhetően meghatározza a szolgáltatások költségei és ráfordításai közötti kapcsolatot, rendelkezik azok - a vasúti pályahálózat legkisebb egységeire történő - felosztásáról, a felosztásokhoz az egyes szolgáltatások nyújtásához felmerült költségek és ráfordítások arányát tükröző teljesítménymutatókat rendel.

A rendszer hatékonyságának - a szintén a VPE Kft. által kialakítandó teljesítményösztönző rendszerrel összhangban történő - javítása érdekében megtörténik a díjképzési rendszerben szereplő lemondási díjak, kedvezmények, felárak és visszatérítések meghatározása, képzésük módszertanának definiálása.

6.6 A számlázás menete

Az elszámolás alapja a VPE Kft. által a menetvonal igénylő informatikai rendszerben rögzített menetvonal- kiutalás. Az elszámolás során figyelemmel kell lenni a leközlekedtetéssel kapcsolatos tényadatokra is.

A pályahálózat működtető vasúti társaságok az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenleg számlát állítanak ki a Hálózat-hozzáférési Szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat működtető vasúti társaságok az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények alapján számlázzák ki a vállalkozó vasúti társaság számára.

A felek a Hálózat-hozzáférési Szerződésben a számlázás időpontjáról eltérően is megállapodhatnak.

A vállalkozó vasúti társaság a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti pályahálózathoz való hozzáférésért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a Hálózat-hozzáférési Szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén a Ptk. szerinti késedelmi kamat kerül felszámításra.

A vasúti üzemanyag töltő állomásokon megvásárolt üzemanyag ára vételezésenként, tételesen kerül kiszámlázásra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjait, illetve az alkalmazott kedvezményeket és felárakat.

A számlának összevethetőnek kell lennie a kapacitás-elosztó szervezet által a társaságok menetvonal igényei alapján adott ajánlatával.